

Tomasz Basiuk, Jędrzej Burszta, Agnieszka Kościańska **Przedmowa**

Altman D. 2001. *Global Sex*, University of Chicago Press, Chicago.

Basiuk T., J. Burszta. 2020. *Queers in State Socialism: Cruising 1970s Poland*, Routledge, London.
<https://doi.org/10.4324/9781003097334>

Basiuk T., J. Burszta, A. Kościańska, K. Morawska, red. 2019. "InterAlia. Pismo poświęcone studiom queer / InterAlia. A Journal of Queer Studies", nr 14: "Różowy język",
<https://interalia.queerstudies.pl/14-2019/>.

Bauer H. 2017. *The Hirschfeld Archives: Violence, Death, and Modern Queer Culture*, Temple University Press, Philadelphia. https://doi.org/10.26530/OAPEN_628406

Buchowski M. 2008. Widmo orientalizmu w Europie: Od egzotycznego Innego do napiętnowanego swojego, "Recycling Idei", nr 10, s. 98-107.

Donham D. 2012. Wyzwalanie Republiki Południowej Afryki, [w:] *Antropologia seksualności: Teoria, etnografia, zastosowanie*, red. A. Kościańska, tłum. M. Petryk, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa, s. 383-402.

Dzenovska D. 2018. *School of Europeanness: Tolerance and Other Lessons in Political Liberalism in Latvia*, Cornell University Press, Ithaca, NY.
<https://doi.org/10.7591/cornell/9781501716836.001.0001>

Foucault M. 1977. *Archeologia wiedzy*, tłum. A. Siemek, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa.

Keinz A. 2011. European Desires and National Bedrooms? Negotiating "Normalcy" in Postsocialist Poland, "Central European History", nr 1, s. 92-117. <https://doi.org/10.1017/S0008938910001196>

Krastev I., S. Holmes. 2018. Explaining Eastern Europe: Imitation and Its Discontents, "Journal of Democracy", nr 3, s. 117-128. <https://doi.org/10.1353/jod.2018.0049>

Puar J. 2007. *Terrorist Assemblages: Homonationalism in Queer Times*, Duke University Press, Durham, NC. <https://doi.org/10.1215/9780822390442>

Renkin H.Z. 2009. Homophobia and Queer Belonging in Hungary, "Focaal - European Journal of Anthropology", nr 53, s. 20-37. <https://doi.org/10.3167/fcl.2009.530102>

Renkin H.Z. 2012. Przodkinie i pielgrzymki: Tworzenie lesbijskiej historii i przynależności narodowej na postsocjalistycznych Węgrzech, [w:] *Antropologia seksualności: Teoria, etnografia, zastosowanie*, red. A. Kościańska, tłum. M. Petryk, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa, s. 367-382.

Renkin H.Z. 2016. Biopolitical Mythologies: Róheim, Freud, (Homo)Phobia, and the Sexual Science of Eastern European Otherness, "Sexualities", nr 1-2, s. 168-189.
<https://doi.org/10.1177/1363460714550908>

Richardson D. 2017. Rethinking Sexual Citizenship, "Sociology", nr 2, s. 208-224.
<https://doi.org/10.1177/0038038515609024>

Rofel L. 2012. Jakości pożądania: Wyobrażanie tożsamości gejowskich w Chinach, [w:] *Antropologia seksualności. Teoria, etnografia, zastosowanie*, red. A. Kościańska, tłum. M. Petryk, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa, s. 412-435.

Wallerstein, I. 1974. *The Modern World-System I: Capitalist Agriculture and the Origins of the European World-Economy in the Sixteenth Century*, University of California Press, Berkeley.

Wolff L. 2020. *Wynalezienie Europy Wschodniej: Mapa cywilizacji w dobie Oświecenia*, tłum. R. Bieroń, Międzynarodowe Centrum Kultury, Kraków.

Tomasz Basiuk, Jędrzej Burszta, Agnieszka Kościańska Wstęp. Odmieńczość, obywatelstwo seksualne, archiwum

Baer M. 2020. *Europeanization on the Move: LGBT/Q Activist Projects in Contemporary Poland*, "Intersections. EEJSP", nr 3, s. 53-73. <https://doi.org/10.17356/ieejsp.v6i3.653>

Basiuk T. 2000. "Queerowanie" po polsku, "Furia Pierwsza", nr 7 (grudzień), s. 28-36.

Basiuk T. 2011. Uwagi na temat projektu Kisieland Karola Radziszewskiego, [w:] *Archiwum jako projekt*, red. K. Pijarski, Fundacja Archeologia Fotografii, Warszawa, s. 470-482.

Basiuk T., D. Ferens, T. Sikora, red. 2002. *Odmiany odmieńca: A Queer Mixture*, Śląsk, Katowice.

Bersani L. 1986. *The Freudian Body: Psychoanalysis and Art*, Columbia University Press, New York.

Bersani L. 2010. "Is the Rectum a Grave?" and Other Essays, Chicago University Press, Chicago. <https://doi.org/10.7208/chicago/9780226043449.001.0001>

Butler J. 1993a. *Bodies that Matter: On the Discursive Limits of "Sex"*, Routledge, New York.

Butler J. 1993b. *Imitation and Gender Insubordination*, [w:] *The Lesbian and Gay Studies Reader*, red. H. Abelove i in., Routledge, New York, s. 308-320.

Butler J. 2008 [1990]. *Uwikłani w płęć: Feminizm i polityka tożsamości*, tłum. K. Krasuska, Wydawnictwo Krytyki Politycznej, Warszawa.

Carter D. 2005. *The Riots that Sparked the Gay Revolution*, St. Martin's Press, New York.

Cott N. 2000. *A History of Marriage and the Nation*, Harvard University Press, Cambridge, MA.

Crenshaw K. 1991. *Mapping the Margins: Intersectionality, Identity Politics, and Violence against Women of Color*, "Stanford Law Review", t. 43, nr 6, s. 1241-1299. <https://doi.org/10.2307/1229039>

Crimp D., A. Rolston. 1990. *AIDS/Demo/Graphics*, Bay Press, Seattle, WA.

Currah P. 2022. *Sex Is as Sex Does: Governing Transgender Identity*, NYU Press, New York. <https://doi.org/10.18574/nyu/9781479812028.001.0001>

Cvetkovich A. 2003. *An Archive of Feelings: Trauma, Sexuality, and Lesbian Public Cultures*, Duke University Press Books, Durham, NC. <https://doi.org/10.1215/9780822384434>

Czerska K., J. Jopek, A. Sieroń. 2013. *Wstęp: archiwum w ruchu*, [w:] *PERformatywność REprezentacji: widzialne/niewidzialne*, red. K. Czerska, J. Jopek, A. Sieroń, Księgarnia Akademicka, Kraków, s. 9-18.

D'Emilio J. 1988. *Sexual Politics, Sexual Communities: The Making of a Homosexual Minority in the United States, 1940-1970*, University of Chicago Press, Chicago.

Dean T. 2000. *Beyond Sexuality*, University of Chicago Press, Chicago.

- Dean T. 2009. *Unlimited Intimacy: Reflections on the Subculture of Barebacking*, University of Chicago Press, Chicago. <https://doi.org/10.7208/chicago/9780226139401.001.0001>
- Delany S.R. 1969. *Coming / Out, [w:] Boys Like Us: Gay Writers Tell Their Coming Out Stories*, red. P. Merla, Avon Books, New York, s. 1-26.
- Dębińska M. 2020. Diagnosing Transsexualism, *Diagnosing Society: The Blurred Genres of Polish Sexology in the 1970s and 1980s, [w:] Queers in State Socialism: Cruising 1970s Poland*, red. T. Basiuk, J. Burszta, Routledge, London, s. 59-73. <https://doi.org/10.4324/9781003097334-8>
- Duberman M. 1993. *Stonewall*, Plume, New York.
- Duggan L. 2002. The New Homonormativity: The Sexual Politics of Neoliberalism, [w:] *Materializing Democracy: Toward a Revitalized Cultural Politics*, red. R. Castronovo, D.D. Nelson, Duke University Press, Durham, NC, s. 175-192. <https://doi.org/10.2307/j.ctv125jgrq.10>
- Duggan L. 2003. *The Twilight of Equality? Neoliberalism, Cultural Politics, and the Attack on Democracy*, Beacon Press, Boston.
- Edelman L. 2004. *No Future: Queer Theory and the Death Drive*, Duke University Press, Durham, NC. <https://doi.org/10.1215/9780822385981>
- Eliassen K.O. 2010. The Archives of Michael Foucault, [w:] *The Archive in Motion: New Conceptions of the Archive in Contemporary Thought and New Media Practices*, red. E. Rossak, Novus Press, Oslo, s. 29-51.
- Eng D.L., J.K. Puar, red. 2020. *Left of Queer, "Social Text"*, t. 38, nr 4 (numer tematyczny). <https://doi.org/10.1215/01642472-8680414>
- Evans D. 1993. *Sexual Citizenship: The Material Construction of Sexualities*, Routledge, London.
- Ferguson R.A. 2005. Race-ing Homonormativity: Citizenship, Sociology, and Gay Identity, [w:] *Black Queer Studies: A Critical Anthology*, red. E.P. Johnson, M.G. Henderson, Duke University Press, Durham, NC, s. 52-67. <https://doi.org/10.2307/j.ctv11cw38r.7>
- Fiedotow A. 2012. Początki ruchu gejowskiego w Polsce (1981-1990), [w:] *Kłopoty z seksem w PRL: Rodzenie nie całkiem po ludzku, aborcja, choroby, odmienności*, red. M. Kula, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego-Institut Pamięci Narodowej, Warszawa, s. 241-358. <https://doi.org/10.31338/uw.9788323511014.pp.241-358>
- Foucault M. 1977. *Archeologia wiedzy*, tłum. A. Siemek, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa.
- Foucault M. 1995. *Historia seksualności*, tłum. B. Banasiak, T. Komendant, K. Matuszewski, Czytelnik, Warszawa.
- Ghodsee K.R. 2020. *Kobiety, socjalizm i dobry seks: Argumenty na rzecz niezależności ekonomicznej*, tłum. A. Dzierzgowska, Post Factum, Katowice.
- Ghodsee K., K. Lišková. 2016. Bumbling Idiots or Evil Masterminds? Challenging Cold War Stereotypes about Women, Sexuality and State Socialism, "Filozofija i Društvo", nr 3, s. 489-503. <https://doi.org/10.2298/FID1603489G>
- Halberstam J. 2005. *In a Queer Time and Place: Transgender Bodies, Subcultural Lives*, NYU Press, New York.

Halberstam J. 2017. *Trans*: A Quick and Quirky Account of Gender Variability*, University of California Press, Oakland.

Herzog D. 2009. *Syncopated Sex: Transforming European Sexual Cultures*, "American Historical Review", nr 5, s 1287-1308. <https://doi.org/10.1086/ahr.114.5.1287>

Janion M., Z. Majchrowski. 1982. *Odmieńcy*, Wydawnictwo Morskie, Gdańsk.

Jaworska J. 2019. "Kłir" i obraz słaby w filmie Hair Marka Piwowskiego, "Praktyka Teoretyczna", t. 32, nr 9, <https://pressto.amu.edu.pl/index.php/prt/article/view/19356>;
<https://doi.org/10.14746/prt.2019.2.4>

Kałuża D. 2010. Historia mówiona w krajach postkomunistycznych: Rekonesans, "Kultura i Historia", nr 18, <http://www.kulturaihistoria.umcs.lublin.pl/pl/archives/1887>.

Kałuża D. 2017. 3R. Historia mówiona kobiet w polskich badaniach dziejów najnowszych, "Wrocławski Rocznik Historii Mówionej", nr 7, s. 163-183. <https://doi.org/10.26774/wrhm.171>

Kałuża D. 2021. Herstoria mówiona w Polsce: Kilka uwag o feministycznych projektach oral history, "Wrocławski Rocznik Historii Mówionej", nr 11, s. 8-21. <https://doi.org/10.26774/wrhm.283>

Kościańska A., red. 2012. *Antropologia seksualności: Teoria, etnografia, zastosowanie*, tłum. M. Petryk, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa.

Kościańska A. 2014. *Płeć, przyjemność i przemoc: Kształtowanie wiedzy eksperckiej o seksualności w Polsce*, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa.
<https://doi.org/10.31338/uw.9788323515708>

Kościańska A. 2017. *Zobaczyć łosia: Historia polskiej edukacji seksualnej od pierwszej lekcji do internetu*, Czarne, Wołowiec.

Kościańska A. 2021. "The Handbook of Masturbation and Defloration": Tracing Sources of Recent Neo-Conservatism, [w:] *Intimacy and Mobility in an Era of Hardening Borders: Gender, Reproduction, Regulation*, red. H. Haukanes, F. Pine, Manchester University Press, Manchester, s. 218-234.

Kulpa R., J. Mizielińska, red. 2011. *De-Centering Western Sexualities: Central and Eastern European Perspectives*, Ashgate, Farnham.

Kurimay A. 2020. *Queer Budapest, 1873-1961*, University of Chicago Press, Chicago.
<https://doi.org/10.7208/chicago/9780226705828.001.0001>

Laszuk A. 2010. *Queer po polsku, czyli nowoczesny closet*, "InterAlia. Pismo poświęcone studiom queer / InterAlia. A Journal of Queer Studies", nr 5 [Przedruk z "Furii Pierwszej" 2009],
https://interalia.queerstudies.pl/issues/5_2010/03_queer_po_polsku_czyli_nowoczesny_closet.htm.

Lestrade D. 2000. *Act Up: Une histoire*, Denoël, Paris.

Lišková K. 2018. *Sexual Liberation, Socialist Style: Communist Czechoslovakia and the Science of*
<https://doi.org/10.1017/9781108341332>

Desire, 1945-1989, Cambridge University Press, Cambridge.

Lister R. 2002. *Sexual Citizenship*, [w:] *Handbook of Citizenship Studies*, red. E. Isin, B.S. Turner, Sage, London, s. 191-208. <https://doi.org/10.4135/9781848608276.n12>

- Majewska E. 2018. Public Against Our Will? The Caring Gaze of Leviathan, "Pink Files" from the 1980s Poland and the Issue of Privacy, "InterAlia. Pismo poświęcone studiom queer/InterAlia. A Journal of Queer Studies", nr 13, s. 54-77. <https://doi.org/10.51897/interalia/PPOM5874>
- McNamara G. 2019. "Anarchrony and the Archive: On the Production of Feminist and Queer Temporalities in Contemporary Art", Master's Thesis, University of Edinburgh.
- Miller A.M. 2012. Seksualne, lecz nie reprodukcyjne: Prawa seksualne a prawa reprodukcyjne, [w:] Antropologia seksualności: Teoria, etnografia, zastosowanie, red. A. Kościańska, tłum. M. Petryk, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa, s. 114-146.
- Mills C.W. 1997. The Racial Contract, Cornell University Press, Ithaca, NY.
- Muñoz J.E. 2009. Cruising Utopia: The Then and There of Queer Theory, NYU Press, New York.
- Nowak M.K. 2021. 25 lat temu zamordowano w Warszawie Boba Mellorsa, symbol brytyjskiego ruchu LGBT, "Oko.press", 24 marca, <https://oko.press/25-lat-temu-zamordowano-w-warszawieboba-mellorsa-symbol-brytyjskiego-ruchu-lgbt>.
- Ostrowska J. 2021. Oni: Homoseksualiści w czasie II wojny światowej, Wydawnictwo Krytyki Politycznej, Warszawa.
- Ostrowska J. 2023. Archiwum jest pełne! O queerowym życiu Adama Gawrona w XX wieku, "Teksty Drugie", nr 2, s. 121-45. <https://doi.org/10.18318/td.2023.2.7>
- Panayotov S. 2018. Heterycki separatyzm: Dziesięć tez o kłirowym archiwum, tłum. T. Basiuk, T. Sikora, "InterAlia. Pismo poświęcone studiom queer / InterAlia. A Journal of Queer Studies", nr 28, s. 28-30. <https://doi.org/10.51897/interalia/MEAU6931>
- Pateman C. 1988. The Sexual Contract, Polity Press, Oxford.
- Pepin-Neff C.L. 2021. LGBTQ Lobbying in the United States, Routledge, London. <https://doi.org/10.4324/9781003170334>
- Plummer K. 1995. Telling Sexual Stories: Power, Change and Social Worlds, Routledge, London.
- Power L. 1995. No Bath but Plenty of Bubbles: Stories from the London Gay Liberation Front, 1970-1973, Cassell, London.
- Queer Nation. 2011 [1990]. Queers Reads This / Lesby i pedały, czytajcie to, tłum. P. Nazaruk, "InterAlia. Pismo poświęcone studiom queer / InterAlia. A Journal of Queer Studies", nr 6, https://interalia.queerstudies.pl/issues/6_2011/02_queers_read_this_lesby_i_pedaly_czytajcie_to.htm.
- Rechy J. 1984 [1977]. The Sexual Outlaw: A Documentary: A Non-Fiction Account, with Commentaries, of Three Days and Nights in the Sexual Underground, Grove Press, New York.
- Renkin H.Z. 2009. Homophobia and Queer Belonging in Hungary, "Focaal - European Journal of Anthropology", nr 53, s. 20-37. <https://doi.org/10.3167/fcl.2009.530102>
- Renkin H.Z. 2012. Przodkinie i pielgrzymki: Tworzenie lesbijskiej historii i przynależności narodowej na postsocjalistycznych Węgrzech, [w:] Antropologia seksualności: Teoria, etnografia, zastosowanie, red. A. Kościańska, tłum. M. Petryk, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa, s. 367-382.

Renkin H.Z. 2016. Biopolitical Mythologies: Róheim, Freud, (Homo)Phobia, and the Sexual Science of Eastern European Otherness, "Sexualities", nr 1-2, s. 168-189.

<https://doi.org/10.1177/1363460714550908>

Richardson D. 1998. Sexuality and Citizenship, "Sociology", nr 1, s. 83-100.

<https://doi.org/10.1177/0038038598032001006>

Richardson D. 2017. Rethinking Sexual Citizenship, "Sociology", nr 2, s. 208-224.

<https://doi.org/10.1177/0038038515609024>

Schulman S. 2021. Let the Record Show: The Political History of ACT UP New York, 1987-1993, Strauss, Farrar and Giroux, New York.

Sedgwick E.K. 1985. Between Men: English Literature and Male Homosocial Desire, Columbia University Press, New York. <https://doi.org/10.7312/sedg90478>

Sedgwick E.K. 1990. The Epistemology of the Closet, University of California Press, Berkeley.

Sedgwick E.K. 2003. Paranoid Reading and Reparative Reading, or You're So Paranoid, You Probably Think This Essay Is About You, [w:] Touching Feeling: Affect, Pedagogy, Performativity, Duke University Press, Durham, NC, s. 123-151. <https://doi.org/10.1215/9780822384786-005>

Sedgwick E.K. 2007. Melanie Klein and the Difference Affect Makes, "South Atlantic Quarterly", t. 106, nr 3, s. 625-642. <https://doi.org/10.1215/00382876-2007-020>

Silverman V., S. Stryker, reż. 2005. Screaming Queens: The Riot at Compton's Cafeteria (film dokumentalny).

Sharp I. 2012. Seksualne zjednoczenie Niemiec, [w:] Antropologia seksualności: Teoria, etnografia, zastosowanie, red. A. Kościańska, tłum. M. Petryk, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa, s. 95-113.

Sheffield R. T. 2020. Documenting Rebellions: A Study of Four Lesbian and Gay Archives in Queer Times, Litwin Books, Sacramento, CA.

Stychin C.F. 2001. Sexual Citizenship in the European Union, "Citizenship Studies", t. 5, nr 3, s. 285-301. <https://doi.org/10.1080/13621020120085252>

Sullivan A. 1995. Virtually Normal: An Argument about Homosexuality, Picador, New York.

Szulc Ł. 2018. Transnational Homosexuals in Communist Poland: Cross-Border Flows in Gay and Lesbian Magazines, Palgrave, Cham. <https://doi.org/10.1007/978-3-319-58901-5>

Tomasik K. 2012. Gejerel, Wydawnictwo Krytyki Politycznej, Warszawa.

Tomasik K. 2014. Homobiografie, wyd. 2, poprawione i poszerzone, Wydawnictwo Krytyki Politycznej, Warszawa.

Tomkins S. 1995. Shame and Its Sisters: A Silvan Tomkins Reader, red. E.K. Sedgwick, A. Frank, Duke University Press, Durham, NC.

Ulicka D. 2010. Zwrot archiwalny (jak ja go widzę), "Teksty Drugie", nr 1-2, s. 159-164.

Vance C. 2007. Konstruktywizm społeczny. Kłopoty z historią seksualności, tłum. A. Kościańska, [w:] Gender. Perspektywa antropologiczna, t. 2, red. R.E. Hryciuk, A. Kościańska, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa, s. 15-32.

Warner M. 1999. *The Trouble with Normal: Sex, Politics, and the Ethics of Queer Life*, Harvard University Press, Cambridge, MA.

Weeks J. 1998. *The Sexual Citizen*, "Theory, Culture & Society", nr 3-4, s. 35-52.

<https://doi.org/10.1177/0263276498015003003>

Weeks J. 2011. *The Languages of Sexuality*, Routledge, New York.

<https://doi.org/10.4324/9780203930328>

Wheen F. 2002. *Who Was Dr Charlotte Bach?*, Short, London.

Wiśniewska-Drewniak M. 2021. Emocje, afekty, archiwa i selekcja: Ekscytujące drogi nowej humanistyki, "Archeion", nr 122, s. 169-195. <https://doi.org/10.4467/26581264ARC.21.013.14493>

Yekani E.H., E. Kilian, B. Michaelis. 2017. *Queer Futures: Reconsidering Ethics, Activism, and the Political*, Routledge, London.

Yuval-Davis N. 1997. *Gender & Nation*, Sage, London.

Kateřina Liřková **Socialistyczne obywatelstwo seksualne. Homoseksualnoř a męskie „zbozenia” płciowe w Czechosłowacji**

Barták V. 1977. Koncepcie sexuologie a současný stav sexuologické preventivně léčebné péče v České socialistické republice, "Časopis lékařů českých", nr 116, s. 912-914.

Eyal G. 2010. *The Autism Matrix: The Social Origins of the Autism Epidemic*, Polity, Cambridge.

Foucault M. 1987. *Historia szaleństwa w dobie klasycyzmu*, tłum H. Kęszycka, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa.

Foucault M. 2003. *Abnormal: Lectures at the Collège de France, 1974-1975*, Picador, New York.

Hacking I. 1995. *Rewriting the Soul: Multiple Personality and the Sciences of Memory*, Princeton University Press, Princeton. <https://doi.org/10.1515/9781400821686>

Hubálek S., J. Zimanová. 1978. *Instytut Seksuologiczny* (materiał archiwalny).

Hynie J. 1948. *Sexuální život a jeho nedostatky*, Josef Svoboda, Praha.

Hynie J. 1966. Problémy sexuologické péče v ČSSR, "Československá gynekologie", t. 31, nr 8, s. 561-562.

Hynie J. 1969. Historie československé sexuologie, "Československá gynekologie", t. 34, nr 1, s. 105-108.

Hynie J. 1975. Československá sexuologie po osvobození, "Časopis lékařů českých", nr 114, s. 721-723.

Liřková K. 2018. *Sexual Liberation, Socialist Style: Communist Czechoslovakia and the Science of Desire, 1945-1989*, Cambridge University Press, Cambridge. <https://doi.org/10.1017/9781108341332>

Nedoma K. 1953. Nový trestní zákon a trestné činy lidí s odchýlnými sexuálními tendencemi, "Praktický lékař", t. 33, nr 14, s. 316-18.

- Nedoma K. 1971. Recidivující sexuální agresor v posudku psychiatrickém a sexuologickém, "Československá psychiatrie", nr 68, s. 308-311.
- Nedoma K., K. Freund. 1959. Otázka přičetnosti a nápravných opatření u sexuálních delikventů, "Československá psychiatrie", nr 55, s. 264-269.
- Schindler F. 2013. Život homosexuálních mužů za socialismu, [w:] "Miluji tvory svého pohlaví": Homosexualita v dějinách a společnosti českých zemí, red. P. Himl, J. Seidl, F. Schindler, Argo, Praha, s. 271-386.
- Seidl J. 2012. Od žaláře koltáři: Emancipace homosexuality v českých zemích od roku 1867 do současnosti, Host, Brno.
- Smolíková J., V. Singer. 1977. Režimové oddělení pro léčbu sexuálních delikventů, "Československá psychiatrie", t. 73, nr 1, s. 39-45.
- Sokolová V. 2014. State Approaches to Homosexuality and Non-Heterosexual Lives in Czechoslovakia during State Socialism, [w:] An Expropriated Voice: The Politics of Gender Culture under State Socialism, red. H. Havelková, L. Oates-Indruchová, Routledge, New York, s. 82-108.
- Sokolová V. 2015. Duhový život Pod Rudou Hvězdou: Státní Přístup K Homosexualitě a Neheterosexuální životy v Normalizačním Československu, [w:] Vyvlastněný hlas: Proměny genderové kultury české společnosti 1948-1989, red. H. Havelková, L. Oates-Indruchová, Sociologické nakladatelství, Praha, s. 243-284.
- Vacek J. 1967. Neobvyklý případ zoofilie, "Československá psychiatrie", t. 63, nr 4, s. 176-180.

Agnieszka Kościańska Z taktem i dyskrecją – podwójna spuścizna polskiej edukacji seksualnej epoki PRL

- Biroli F., M. Caminotti. 2020. The Conservative Backlash against Gender in Latin America, "Politics & Gender", nr 16(1), s. 1-38. <https://doi.org/10.1017/S1743923X20000045>
- Buzalka J. 2018. Post-Peasant Memories: Populist or Communist Nostalgia, "East European Politics and Societies and Cultures", t. 32, nr 4, s. 988-1006. <https://doi.org/10.1177/0888325417736806>
- Buzalka J. 2020. "Culture of Life and Religious Secularism after Socialism", referat wygłoszony na konferencji "Visegrád Anthropologists' Network: Locating Religion and Nonreligion in Eastern/Central Europe", Konstancin Jeziorna, 2-5.09.
- Buzalka J. 2021. The Cultural Economy of Protest in Post-Socialist European Union: Village Fascists and their Rivals, Routledge, London. <https://doi.org/10.4324/9781003001508>
- Duggan L. 2003. The Twilight of Equality? Neoliberalism, Cultural Politics, and the Attack on Democracy, Beacon Press, Boston.
- Fidelis M. 2015. Kobiety, komunizm i industrializacja w powojennej Polsce, tłum. M. Jaszczurowska, W.A.B., Warszawa.
- Ghodsee K., K. Lišková. 2016. Bumbling Idiots or Evil Masterminds? Challenging Cold War Stereotypes about Women, Sexuality and State Socialism, "Filozofija i Društvo", nr 27(3), s. 489-503. <https://doi.org/10.2298/FID1603489G>

Grabowska M. 2014. Cultural War or Business as Usual? Recent Instances and the Historical Origins of the Backlash Against Women's Rights and Sexual Rights in Poland, [w:] *Anti-Gender Movements on the Rise? Strategising for Gender Equality in Central and Eastern Europe*, Heinrich Böll Foundation, Berlin, s. 54-64.

Graff A., E. Korolczuk. 2017. "Worse than Communism and Nazism Put Together": War on Gender in Poland, [w:] *Anti-Gender Campaigns in Europe: Mobilizing against Equality*, red. R. Kuhar, D. Paternotte, Rowman & Littlefield, London, s. 175-194.

Graff A., E. Korolczuk. 2022. *Kto się boi gender?*, tłum. M. Sutowski, Wydawnictwo Krytyki Politycznej, Warszawa.

Healey D. 2018. *Russian Homophobia from Stalin to Sochi*, Bloomsbury, London.

Ignaciuk A. 2014. Ten szkodliwy zabieg: Dyskursy na temat aborcji w publikacjach Towarzystwa Świadomego Macierzyństwa / Towarzystwa Planowania Rodziny, "Zeszyty Etnologii Wrocławskiej" nr 2, s. 75-97, http://www.zew.uni.wroc.pl/files/1-14_Ignaciuk.pdf.

Ingbrant R. 2020. Michalina Wisłocka's "The Art of Loving" and the Legacy of Polish Sexology, "Sexuality & Culture", nr 24, s. 371-388. <https://doi.org/10.1007/s12119-019-09696-2>

Jarska N. 2019. Modern Marriage and the Culture of Sexuality: Experts between the State and the Church in Poland, 1956-1970, "European History Quarterly", nr 49(3), s. 467-490. <https://doi.org/10.1177/0265691419857552>

Korolczuk E. 2014. "The War on Gender" from a Transnational Perspective - Lessons for Feminist Strategising, [w:] *Anti-Gender Movements on the Rise? Strategising for Gender Equality in Central and Eastern Europe*, Heinrich Böll Foundation, Berlin, s. 43-53.

Kościańska A. 2014. Płeć, przyjemność i przemoc: Kształtowanie wiedzy eksperckiej o seksualności w Polsce, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa. <https://doi.org/10.31338/uw.9788323515708>

Kościańska A. 2017. *Zobaczyć łosia: Historia polskiej edukacji seksualnej od pierwszej lekcji do internetu*, Czarne, Wołowiec.

Kościańska A. 2019. "Z racji swoich upodobań godny napiętnowania" - homofobia i seksizm w kryminologicznym dyskursie gwałtu, "InterAlia. Pismo poświęcone studiom queer / InterAlia. A Journal of Queer Studies", nr 14, s. 73-85, <https://doi.org/10.51897/interalia/LYFQ1790>

Kościańska A. 2020a. "Treatment is Possible and Effective"? Polish Sexologists and Queers in Correspondence in Late State Socialism, [w:] *Queers in State Socialism: Cruising 1970s Poland*, red. T. Basiuk, J. Burszta, Routledge, London, s. 74-85. <https://doi.org/10.4324/9781003097334-9>

Kościańska A. 2020b. "Le droit de cité" : sexologie, homosexualité et discours des droits de la personne dans la Pologne socialiste des années 1970, "Sextant", nr 37, s. 135-148,. <https://doi.org/10.4000/sextant.336>

Kościańska A. 2021. "The Handbook of Masturbation and Defloration": Tracing Sources of Recent Neo-Conservatism, [w:] *Intimacy and Mobility in an Era of Hardening Borders: Gender, Reproduction, Regulation*, red. H. Haukanes, F. Pine, Manchester University Press, Manchester, s. 218-234.

Kościańska A., W. Sokoluk. 2018. *Instruktaż nadmierny: Historia pewnej przygody seksualnej*, Czarne, Wołowiec.

- Kowalczyk R., R.J. Tritt, Z. Lew-Starowicz. 2016. LGB. Zdrowie psychiczne i seksualne, Wydawnictwo Lekarskie PZLW, Warszawa.
- Kozakiewicz M. 1964. Rozmowy intymne: O miłości, o płci i woli, o zdrowiu fizycznym i psychicznym, o wierności, o egoizmie, o kompleksach i zaburzeniach, Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich, Warszawa.
- Krizsan A., C. Roggeband. 2019. Gendering Democratic Backsliding in Central and Eastern Europe: A Comparative Agenda, Central European University, Budapest.
- Kuhar R., D. Paternotte, red. 2017. Anti-Gender Campaigns in Europe: Mobilizing against Equality, Rowman & Littlefield, London.
- Lew-Starowicz Z. 1970. Homoseksualizm, "itd", nr 8, s. 14.
- Lew-Starowicz Z. 1985. Homoseksualizm, "itd", nr 4, s. 22-23.
- Lišková K. 2018. Sexual Liberation, Socialist Style: Communist Czechoslovakia and the Science of Desire, 1945-1989, Cambridge University Press, Cambridge. <https://doi.org/10.1017/9781108341332>
- Mishtal J. 2015. The Politics of Morality: The Church, the State, and Reproductive Rights in Postsocialist Poland, Ohio University Press, Athens.
- Moss K. 2021. Russia's Queer Science, or How Anti-LGBT Scholarship is Made, "The Russian Review", t. 80, nr 1, s. 17-36. <https://doi.org/10.1111/russ.12296>
- Onet.pl. 2020. Gliński: Piękno naszej kultury polega na tym, że seksualność jest tabu, 15.06, <https://kultura.onet.pl/wiadomosci/glinski-piekno-naszej-kultury-polega-na-tym-ze-seksualnoscjest-tabu/p04qgmb>.
- Owczarzak J. 2012. Definiowanie ryzyka HIV i ustalanie odpowiedzialności w postsocjalistycznej Polsce, [w:] Antropologia seksualności: Etnografia, teoria, zastosowanie, red. A. Kościańska, tłum. M. Petryk, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa, s. 300-321.
- Renkin H.Z. 2009. Homophobia and Queer Belonging in Hungary, "Focaal – European Journal of Anthropology", nr 53, s. 20-37. <https://doi.org/10.3167/fcl.2009.530102>
- Rivkin-Fish M. 2007. Edukacja seksualna w Rosji: Definiowanie przyjemności i niebezpieczeństwa w nowo powstałym społeczeństwie demokratycznym, tłum. K. Gawlicz, M. Starnawski, [w:] Gender.
- Perspektywa antropologiczna, t. 2, red. R.E. Hryciuk, A. Kościańska, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa, s. 108-134.
- Rubin G. 2004. Rozmyślając o seksie: Zapiski w sprawie radykalnej teorii polityki seksualności, tłum. J. Mizielińska, "Lewą Nogą", nr 16, s. 164-224.
- Sadowska M., reż. 2017. Sztuka kochania. Historia Michaliny Wisłockiej (film).
- Sierakowski S. 2014. The Polish Church's Gender Problem, "The New York Times", 27.01, <https://www.nytimes.com/2014/01/27/opinion/sierakowski-the-polish-churchs-gender-problem.html>.
- Sokoluk W., D. Andziak, M. Trawińska. 1987. Przystosowanie do życia w rodzinie, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa.

Szulc L. 2018. Transnational Homosexuals in Communist Poland: Cross-border Flows in Gay and Lesbian Magazines, Palgrave Macmillan, Cham. <https://doi.org/10.1007/978-3-319-58901-5>

Szwarc A. 2006. Spory o granice pornografii - XIX i początek XX wieku, [w:] Kobieta i rewolucja obyczajowa: Społeczno-kulturowe aspekty seksualności. Wiek XIX i XX, red. A. Żarnowska, A. Szwarc, DiG, Warszawa, s. 223-245.

Weber S. 2012. What's Wrong with Be(com)ing Queer? Biological Determinism as Discursive Queer Hegemony, "Sexualities", t. 15, nr 5/6, s. 679-701. <https://doi.org/10.1177/1363460712446275>

Zimniak-Hałajko M. 2017. Ciało i wspólnota. Wokół prawicowej wyobraźni, Wydział Polonistyki UW, Warszawa, <https://open.icm.edu.pl/bitstreams/ab97517e-95c2-4582-88a8-d57ac278f1cc/download>.

Karolina Morawska **„Żadna władza nie interesuje się nami i nie miesza się do naszych spraw”? Inwigilacja homoseksualnych mężczyzn przez Milicję Obywatelską w PRL**

Źródła

Exner F. 1949. *Kriminologie*, Heidelberg, Berlin–Göttingen.

Giza J. 1963. *Prostytucja homoseksualna w świetle badań terenowych*, „Państwo i Prawo”, nr 18, s. 889–897.

Giza J., W. Morasiewicz. 1968. *Homoseksualizm w środowisku więźniów młodocianych*, „Przegląd Penitencjarny”, nr 4, s. 45–60.

Homoseksualizm. Skrypt. 1963. Departament Kadr i Szkolenia MSW, Warszawa. IPN BU 01335/129.

Kopka S. 1986. *Hiacynt*, „W Służbie Narodu”, nr 2, s. 11–13.

Kosyra H. 1962. *Die Homosexualität – ein immer aktuelles Problem*, „Kriminalistik”, nr 2, s. 113.

Prostytucja, homoseksualizm. Materiały kursokonferencji w Szklarskiej Porębie. 1974. Departament Szkolenia i Doskonalenia Zawodowego MSW, Warszawa. IPN BU 01522/305.

Witschi H. 1961. *Das Homosexuellenmilieu als Verbrechenquelle*, „Kriminalistik”, nr 4, s. 147–153.

Literatura przedmiotu

Bray A. 1982. *Homosexuality in Renaissance England*, Gay Men's Press, London.

Fiedotow A. 2012. Początki ruchu gejowskiego w Polsce przełomu lat osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych XX wieku, [w:] Kłopoty z seksem w PRL: Rodzenie nie całkiem po ludzku, aborcja, choroby, odmienności, red. M. Kula, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa, s. 241-358.

<https://doi.org/10.31338/uw.9788323511014.pp.241-358>

Hillhouse R.J. 1990. Out of the Closet behind the Wall: Sexual Politics and Social Change in the GDR, "Slavic Review", t. 49, nr 4, s. 585-596. <https://doi.org/10.2307/2500548>

Jörgens F. 2007. East Berlin: Lesbian and Gay Narratives on Everyday Life, Social Acceptance, and Past and Present, [w:] Beyond the Pink Curtain: Everyday Life of LGBT People in Eastern Europe, red. J. Takács, R. Kuhar, Mirovni Institut, Ljubljana, s. 117-139.

- Kościańska A. 2017. Zobaczyć łośia: Historia polskiej edukacji seksualnej od pierwszej lekcji do internetu, Czarne, Wołowiec.
- Kurczab P. 2018. Hiacynt: Historia zakazanej miłości, Ridero, Kraków.
- Kurpios P. 2004. Poszukiwani, poszukiwane: Geje i lesbijki a rzeczywistość PRL, <http://web.archive.org/web/20120103223357/>; http://www.dk.uni.wroc.pl/texty/prl_02.pdf.
- Majewska E. 2018. Public against Our Will? The Caring Gaze of Leviathan, "Pink Files" from the 1980s Poland and the Issue of Privacy, "InterAlia. Pismo poświęcone studiom queer / InterAlia. A Journal of Queer Studies", nr 13, s. 54-77. <https://doi.org/10.51897/interalia/PPOM5874>
- Makowski W. 1933. Kodeks karny 1932: Komentarz [2. Część szczególna], nakładem Księgarni F. Hoesicka, Warszawa.
- McLellan J. 2011. Love in the Time of Communism: Intimacy and Sexuality in the GDR, Cambridge University Press, Cambridge.
- Milcke M. 2015. Różowe kartoteki, Dobra Literatura, Słupsk.
- Morawska K. 2019. "Którego serdeczna, uczciwa przyjaźń będzie motorem mojego życia..." - anonse towarzyskie w "Relaksie" z lat 1984-1988, "InterAlia. Pismo poświęcone studiom queer / InterAlia. A Journal of Queer Studies" 2019, nr 14, s. 51-72. <https://doi.org/10.51897/interalia/DIAG1966>
- Mrok M. 1999. Ruch gejowski w Polsce do 1989 (PRL) oraz ruch gejowski w III Rzeczypospolitej po 1989 do 1999, G-eye Team, Gdańsk.
- Musiał G. 2006. Dziennik wojny jaruzelskiej, Zysk i S-ka, Poznań.
- Nedbálková K. 2007. The Changing Space of the Gay and Lesbian Community in the Czech Republic, [w:] Beyond the Pink Curtain: Everyday Life of LGBT People in Eastern Europe, red. J. Takács, R. Kuhar, Mirovni Institut, Ljubljana, s. 67-80.
- Płatek M. 2009. Sytuacja osób homoseksualnych w prawie karnym, [w:] Orientacja seksualna i tożsamość płciowa, red. R. Wieruszewski, M. Wyrzykowski, Instytut Wydawniczy EuroPrawo, Warszawa, s. 49-81.
- Ryziński R. 2017. Foucault w Warszawie, Instytut Reportażu, Warszawa.
- Selerowicz A. 2015. Kryptonim "Hiacynt", Queermedia.pl, Kraków.
- Stapel E. 1999. Warme Brüder gegen Kalte Krieger: Schwulenbewegung in der DDR im Visier der Staatssicherheit, Landesbeauftragte für die Unterlagen des Staatssicherheitsdienstes der ehemaligen DDR Sachsen-Anhalt, Magdeburg.
- Sweet D. 1995. The Church, the Stasi and Socialist Integration: Three Stages of Lesbian and Gay Emancipation in the Former German Democratic Republic, [w:] Gay Men and the Sexual History of the Political Left, red. G. Hekma, H. Oosterhuis, The Haworth Press, New York, s. 351-367. https://doi.org/10.1300/J082v29n04_04
- Szulc Ł. 2018. Transnational Homosexuals in Communist Poland: Cross-Border Flows in Gay and Lesbian Magazines, Palgrave Macmillan, Cham. <https://doi.org/10.1007/978-3-319-58901-5>
- Tomasik K. 2018. Gejerel, Wydawnictwo Krytyki Politycznej, Warszawa.

Więch A. 2005. Różowy odcień PRL-u: Zarys badań nad mniejszościami seksualnymi w Polsce Ludowej, [w:] Homoseksualizm - perspektywa interdyscyplinarna, red. K. Slany, B. Kowalska, M. Śmie-tana, Nomos, Kraków, s. 257-264.

Wyrobisz A. 1997. Sodoma i Gomora we wczesnorenesansowej Florencji (w związku z książką Michaela Rocke'a *Forbidden Friendships: Homosexuality and Male Culture in Renaissance Florence*, Oxford University Press, New York-Oxford 1996, s. X, 371), "Przegląd Historyczny", t. 88, z. 1, s. 145-162.

Wyrobisz A. 2007. Tolerancja, nietolerancja i przesady w Europie średniowiecznej i nowożytnej: Badania nad historią homoseksualizmu, stosunkiem społeczeństwa do homoseksualistów i udziałem homo-seksualistów w kulturze, "Przegląd Historyczny", t. 98, z. 3, s. 383-395.

Błażej Warkocki „Przekroczenie stało się faktem”. W stronę (pół)peryferyjnej teorii odmienności / queer

Bergman P. 2008. Opowieść o dwóch utopiach: Ewolucja polityczna pokolenia '68, tłum. P. Nowakowski, Universitas, Kraków.

Burszta J. 2019. "Do czego się było przyznawać, jak nie istniał homoseksualizm?" Różowy język w narracjach pamięci o męskiej homoseksualności w PRL, "InterAlia. Pismo poświęcone studio queer / InterAlia. A Journal of Queer Studies", nr 14, <https://doi.org/10.51897/interalia/ICUO7652>

Chmielewska K., A. Mroziak, G. Wołowicz, red. 2018. Komunizm: Idee i praktyki w Polsce 1944-1989, Wydawnictwo Instytutu Badań Literackich PAN, Warszawa.

Ciemiński R. 1982. Alchemia wrażliwości, "Fakty. Tygodnik Społeczno-Kulturalny", nr 23, s. 9. Darski K. 1985. Jesteśmy inni, "Polityka", 23 listopada, s. 8.

Fidelis M. 2015. Kobiety, komunizm i industrializacja w powojennej Polsce, tłum. M. Jaszczurowska, W.A.B., Warszawa.

Fik I. 1948. 20 lat literatury polskiej 1919-1938, "Płacówka" Spółdzielnia Pracy i Użytkowników, Kraków.

Forecki P. 2019. Marzec '68 jako pogrom: Brakująca kategoria opisu, [w:] Tożsamość po pogromie: Świadectwa i interpretacje Marca '68, red. A. Mosalik, P. Czaplinski, Wydawnictwo Instytutu Badań Literackich PAN, Warszawa, s. 21-55.

Grabowska M. 2018. Zerwana genealogia: Działalność społeczna i polityczna kobiet po 1945 roku a współczesny polski ruch kobiecy, Scholar, Warszawa.

Janion M. 1972. Romantyzm, rewolucja, marksizm: Colloquia gdańskie, Wydawnictwo Gdańskie, Gdańsk.

Janion M. 1975. Forma gotycka Gombrowicza, [w:] M. Janion, Gorączka romantyczna, PIW, Warszawa, s. 167-243.

Janion M., Z. Majchrowski, red. 1982. Odmieńcy, Wydawnictwo Morskie, Gdańsk.

Janion M., S. Rosiek, red. 1981. Galernicy wrażliwości, Wydawnictwo Morskie, Gdańsk.

Jarzębski J. 1975. O demonach Gombrowicza, "Literatura", nr 28, s. 4-5.

Kościańska A. 2017. Zobaczyć łośia: Historia polskiej edukacji seksualnej od pierwszej lekcji do internetu, Czarne, Wołowiec.

Mayer H. 1975. Außenseiter, Suhrkamp, Frankfurt am Main.

Mayer H. 2005. Odmieńcy, tłum. A. Kryczyńska, Wydawnictwo Literackie Muza SA, Warszawa.

Mizielińska J., R. Kulpa, red. 2011. De-Centring Western Sexualities: Central and Eastern European Perspectives, Ashgate, Farnham.

O'Dwyer C. 2018. Coming out of Communism: The Emergence of LGBT Activism in Eastern Europe, NYU Press, New York.

Sedgwick E.K. 1985. Between Men: English Literature and Male Homosocial Desire, Columbia University Press, New York. <https://doi.org/10.7312/sedg90478>

Szczuka K., M. Janion. 2013. Transe - traumy - transgresje, Wydawnictwo Krytyki Politycznej, Warszawa.

Szulc Ł. 2018. Transnational Homosexuals in Communist Poland: Cross-Border Flows in Gay and Lesbian, Palgrave Macmillan, Cham. <https://doi.org/10.1007/978-3-319-58901-5>

Wróblewski S. 2021. "Warsztat badawczy byłby ogromny" (O wątkach homoerotycznych w literaturze z prof. Marią Janion rozmawia Sergiusz Wróblewski), [w:] Dezorientacje: Antologia polskiej literatury queer, wstęp, wyb., oprac. A. Amenta, T. Kaliściak, B. Warkocki, Wydawnictwo Krytyki Politycznej, Warszawa, s. 567-583.

Karol Radziszewski, Wojciech Szymański Zabawa w chowanego. Queer i polski dyskurs historyczno-artystyczny przed rokiem 2019

Basiuk T. 2011. Uwagi na temat projektu "Kisieland" Karola Radziszewskiego, [w:] Archiwum jako projekt, red. K. Pijarski, Fundacja Archeologia Fotografii, Warszawa, s. 470-482.

Czaja D., W. Juszcak. 2017. Ruiny czasu. Rozmowy o twórczości, Czarne, Wołowiec.

Danbolt M. 2008. Front Room - Back Room: An Interview with Douglas Crimp, "Trickster: Nordic Queer Journal", nr 2, <http://trikster.net/2/crimp/1.html>.

Hernas M., P. Marecki. 2007. Sytuacjonizm Niemczyka, [w:] Traktat o życiu Krzysztofa Niemczyka na użytek przyszłych pokoleń, red. A. Ptaszkowska, M. Hernas, P. Marecki, Ha!art, Kraków, s. 273-278.

Jackowska K., K. Sipowicz. 2007. Bohater naszej młodości, [w:] Traktat o życiu Krzysztofa Niemczyka na użytek przyszłych pokoleń, red. A. Ptaszkowska, M. Hernas, P. Marecki, Ha!art, Kraków, s. 253-254.

Johnson D. 2004. The Lavender Scare: The Cold War Persecution of Gays and Lesbians in the Federal Government, University of Chicago Press, Chicago.
<https://doi.org/10.7208/chicago/9780226401966.001.0001>

Jung K. 1993. Repassage 2, [w:] Galeria Repassage, Repassage 2, ReRepassage, Sigma, red. M. Sitkowska, Galeria Zachęta, Warszawa.

- Katz J.D. 2011. Agnes Martin and the Sexuality of Abstraction, [w:] Agnes Martin, red. L. Cooke, K. Kelly, B. Schröder, Dia Art Foundation - Yale University Press, New York-New Haven-London.
- Kitowska-Łysiak M. 1999. Sztuka jest drogą, [w:] M. Kitowska-Łysiak, Ślady: Szkice o sztuce polskiej po 1945 roku, Towarzystwo Naukowe KUL, Lublin, s. 9-26.
- Leszkowicz P. 2010. Art Pride: Polska sztuka gejowska, Abiekt.pl, Warszawa.
- Leszkowicz P. 2012. Nagi mężczyzna: Akt męski w sztuce polskiej po 1945 roku, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań.
- Leszkowicz P. 2017. Balety w sieci niedopowiedzeń: Jung i sztuka gejowska, [w:] Krzysztof Jung. Przemiana, red. J. Zgierski, Akademia Sztuk Pięknych, Warszawa, s. 43-69.
- Majewska E. 2018. Public Against Our Will? The Caring Gaze of Leviathan, "Pink Files" from the 1980s Poland and the Issue of Privacy, "InterAlia. Pismo poświęcone studiom queer / InterAlia. A Journal of Queer Studies", nr 13, s. 54-77. <https://doi.org/10.51897/interalia/PPOM5874>
- Marecki P., M. Hernas. 2007. Bo on sobie zrobił teatr... O życiu Krzysztofa Niemczyka opowiadają: siostra Monika Szewczyk oraz przyjaciele - Anka Ptaszkowska i Tomek Wawak. Rozmawiają Piotr Marecki i Marcin Hernas, [w:] Traktat o życiu Krzysztofa Niemczyka na użytek przyszłych pokoleń, red. A. Ptaszkowska, M. Hernas, P. Marecki, Ha!art, Kraków, s. 211-231.
- Niemczyk K. 2007. Dziennik 1968, [w:] Traktat o życiu Krzysztofa Niemczyka na użytek przyszłych pokoleń, red. A. Ptaszkowska, M. Hernas, P. Marecki, Ha!art, Kraków, s. 25-46.
- Pachciarek P. 2015. Kusama Yayoi czyli obsesja kropek, Polski Instytut Studiów nad Sztuką Świata, Tako, Warszawa-Toruń 2015.
- Poprzęcka M. 2015. Bunt tej drugiej osoby we mnie?, "Konteksty", nr 4, s. 174-183.
- Princenthal N. 2016. Agnes Martin: Her Life and Art, Thames & Hudson, New York-London.
- Ptaszkowska A. 2007. Niemczyk i awangarda artystyczna, [w:] Traktat o życiu Krzysztofa Niemczyka na użytek przyszłych pokoleń, red. A. Ptaszkowska, M. Hernas, P. Marecki, Ha!art, Kraków, s. 259-272.
- Ptaszkowska A. 2009. Wykład o Niemczyku, [w:] A. Ptaszkowska, Wierzę w wolność, ale nie nazywam się Beethoven, słowo/obraz terytoria, Gdańsk, s. 168-175.
- Radziszewski K. 2017. Wywiad z Grzegorzem Kowalskim przeprowadzony 22 sierpnia 2017 roku.
- Radziszewski K., P. Kubara. 2011. Ryszard Kisiel: Interview by Karol Radziszewski and Paweł Kubara, "DIK Fagazine", nr 8, s. 28-39.
- Sempoliński J. 2016. A me stesso: Drogi i rozstaje twórczości: Wypisy z dzienników 1999-2008, Instytut Sztuki Polskiej Akademii Nauk, Warszawa.
- Sienkiewicz K. 2016. Artysta, faun, gej, "Dwutygodnik", nr 197, <https://www.dwutygodnik.com/arttykul/6822-artysta-faun-gej.html>.
- Sienkiewicz K. 2019. Jung w Schwules Museum, <https://sienkiewiczkarol.org/2019/03/27/jung--w-schwules-museum/>.
- Sitkowska M., red. 2001. Krzysztof Jung (1951-1998), Muzeum im. Xawerego Dunikowskiego w Królikarni - Oddział Muzeum Narodowego w Warszawie, Warszawa.

Sontag S. 2012. Zapiski o kampie, tłum. D. Żukowski, [w:] S. Sontag, Przeciw interpretacji i inne eseje, Karakter, Kraków, s. 369-393.

Szcześniak M. 2016. Geje versus pedały - paradoksy widzialności, [w:] M. Szcześniak, Normy widzialności: Tożsamość w czasach transformacji, Fundacja Bęc Zmiana, Warszawa.

Szulc Ł. 2017. Transnational Homosexuals in Communist Poland: Cross-Border Flows in Gay and Lesbian Magazines, Palgrave Macmillan, London. <https://doi.org/10.1007/978-3-319-58901-5>

Theis W. 2019. Bedcovers, Pissoirs, Naked Saints and Self-Exploration, [w:] Krzysztof Jung: Der männliche Akt / The Male Nude, Schwules Museum, Berlin, s. 15-22.

Wisłocki S.A. 2007. Fatalny autograf Allena Ginsberga, [w:] Traktat o życiu Krzysztofa Niemczyka na użytek przyszłych pokoleń, red. A. Ptaszkowska, M. Hernas, P. Marecki, Ha!art, Kraków, s. 279-286.

Aleksandra Gajowy Pałac i szalet. Jak powstawała nowa mapa Warszawy przez pryzmat queerowego pożądania w Uprooting Ghosts Rafała Morusiewiczza

Ahmed S. 2006. Queer Phenomenology: Orientations, Objects, Others, Duke University Press, Durham, NC-London. <https://doi.org/10.1515/9780822388074>

Derrida J. 1994. Spectres of Marx: The State of the Debt, the Work of Mourning, and the New International, Routledge, New York-London.

Dossey L. 1982. Space, Time, and Medicine, Shambala, Boulder, CO-London.

Gordon A. 2008. Ghostly Matters: Haunting and the Sociological Imagination, Minnesota University Press, Minneapolis.

Gorgol T. 1974. Homoseksualizm a opinia, "Życie Literackie", nr 17-18, s. 12.

Hocquenghem G. 1980. Le Gay Voyage: Guide et Regard Homosexuels sur des Grandes Métropoles, Albin Michel, Paris.

Jagose A. 2013. Orgasmology, Duke University Press, Durham, NC-London. <https://doi.org/10.1215/9780822397526>

Janion M. 1991. Tam, gdzie rojsty: Przypadek romantycznego mediumizmu, [w:] Projekt krytyki fantazmatycznej: Szkice o egzystencjach ludzi i duchów, PEN, Warszawa, s. 149-169.

Konwicki T., reż. 1972. Jak daleko stąd, jak blisko (film).

Kostrzewa Y., M. Minalto, M. Pietras, W. Szot, M. Teodorczyk, K. Tomasik, K. Zabłocki. 2009. HomoWarszawa: Przewodnik kulturowo-historyczny, Abiekt.pl, Warszawa.

Makk K., reż. 1982. Egymásra Nézve (film).

Morusiewicz R. 2017. Uprooting Ghosts: A Queer "Fantasia on National Themes" (film). Muñoz J.E. 1996. Ephemera as Evidence: Introductory Notes to Queer Acts, "Women and Performance: A Journal of Feminist Theory", t. 8, nr 2, s. 5-16. <https://doi.org/10.1080/07407709608571228>

Schulman S. 2012. Israel/Palestine and the Queer International, Duke University Press, Durham, NC-London. <https://doi.org/10.1515/9780822396536>

Skolimowski J., reż. 1982. Ręce do góry! (film).

Szczygieł M. 1986. Reportaż dla dorosłych, "Na Przełaj", nr 31, s. 9-11.

Szulc Ł. 2018. Transnational Homosexuals in Communist Poland: Cross-Border Flows in Gay and Lesbian Magazines, Palgrave Macmillan, Cham. <https://doi.org/10.1007/978-3-319-58901-5>

Tomasik K. 2012. Gejerel: Mniejszości seksualne w PRL-u, Wydawnictwo Krytyki Politycznej, Warszawa.

Witkowski M. 2006. Lubiewo, wyd. 4, popr. i uzupełn., Ha!art, Kraków.

Monika Talarczyk Jak się o tym mówiło po filmie? Recepcja Innego spojrzenia Károlyego Makka na Węgrzech i w Polsce w latach 80

Aleksandra [Lucjan Kydryński]. 1984. Inne spojrzenie - na miłość, na kobiety, na życie..., "Przekrój", nr 2061, s. 23.

Báron G. 1982. Nehéz szerelem, "Filmvilág", nr 10, s. 9-11.

Chowaniec, U. 2019. Lesbians as a Cover-up Story or Metaphorical Threat to the Hetero / normative National Order? Politics and Sexuality in the Cinema under Communism in Eastern Europe, [https://www.academia.edu/41741486/Lesbians as a Cover up Story or Metaphorical Threat to the Hetero normative National Order Politics and Sexuality in the Cinema under Communism in Eastern Europe](https://www.academia.edu/41741486/Lesbians_as_a_Cover_up_Story_or_Metaphorical_Threat_to_the_Hetero_normative_National_Order_Politics_and_Sexuality_in_the_Cinema_under_Communist_in_Eastern_Europe).

Horoszczak A. 1984. Duet - albo utopia miłości, "Ekran", nr 41, s. 16.

Kálmán L. 1982. Kétséges egység, "Filmkultúra", nr 4, s. 125-129.

Kálmán L. 1983. Makk Károly új filmje és a kritik, "Filmtudományi Szemle", nr 1, b.p.

Kornatowska M. 1986. Eros i film, Krajowa Agencja Wydawnicza, Warszawa.

Kovács D. 1982. Egymásra nézve, "Kritika", nr 12, b.p.

Kurimay A., J. Takács. 2017. Emergence of the Hungarian Homosexual Movement in Late Refrigerator Socialism, "Sexualities", t. 20, nr 5-6, s. 585-603. <https://doi.org/10.1177/1363460716665786>

Płażewski J. 1984. Na dwóch płaszczyznach, "Film", nr 53, s. 8.

Renkin H. 2012. Przodkinie i pielgrzymki: Tworzenie lesbijskiej historii i przynależności narodowej na postsocjalistycznych Węgrzech, [w:] Antropologia seksualności: Teoria, etnografia, zastosowanie, red. A. Kościańska, tłum. M. Petryk, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa, s. 367-382.

Roguska-Németh M. 2012. Los niespełniony: O poszukiwaniu tożsamości w węgierskiej prozie kobiecej, Katedra Hungarystyki Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa.

Simić M., K. Moss. 2011. Post-Communist Lavender Menace: Lesbians in Mainstream East European Film, "Journal of Lesbian Studies", t. 15, nr 3, s. 271-283. <https://doi.org/10.1080/10894160.2011.530143>

Spiró G. 1982. Kikacsintva, "Filmvilág", nr 10, s. 12-13.

Talarczyk M. 2020. Bez tłumika: Kornatowska a kobieca krytyka filmowa w Polsce, [w:] Maria Kornatowska, red. B. Giza, P. Zwierzchowski, Scholar, Warszawa.

Tarján T. 1983. Aki "jól bír lenni", és aki nem, "Jelenkor", nr 2, s. 169-173.

Tomasik K. 2014. Seksbomby PRL-u, Marginesy, Warszawa.

Tomasik K. 2018. Gejerel: Mniejszości seksualne w PRL, Wydawnictwo Krytyki Politycznej, Warszawa.

Zakrzewicz A. 2013. Homoseksualizm w ZSRR i w Rosji, <https://liberte.pl/homoseksualizm-w--zsrr-i-w-rosji/>.

Adriana Kovacheva **Braterskie strategie oporu**

Barańczak S. 1983. Czytelnik ubezwłasnowolniony: Perswazja w masowej kulturze literackiej PRL, Libella, Paryż.

Barthes R. 1999. Fragmenty dyskursu miłosnego, tłum. i post. M. Bieńczyk, wstęp M.P. Markowski, Wydawnictwo KR, Warszawa.

Blüher H. 1999. Teoria męskiej społeczności, [w:] Rewolucja konserwatywna w Niemczech 1918-1933, wybór i oprac. W. Kunicki, tłum. T. Gabiś, Wydawnictwo Poznańskie, Poznań.

Burszta J. 2019. "Do czego się było przyznawać, jak nie istniał homoseksualizm?" Różowy język w narracjach pamięci o męskiej homoseksualności w PRL, "InterAlia. Pismo poświęcone studio queer / InterAlia. A Journal of Queer Studies", nr 14, s. 7-27. <https://doi.org/10.51897/interalia/ICUO7652>

Cat-Mackiewicz S. 1931. Myśl w obcęgach: Studia nad psychologią społeczeństwa Sowietów, F. Hoesick, Warszawa.

Clech A. 2018. Between the Labor Camp and the Clinic: "Tema" or the Shared Forms of Late Soviet Homosexual Subjectivities, "Slavic Review", t. 77, nr 1, s. 6-29. <https://doi.org/10.1017/slr.2018.8>

Darakchi S. 2023. "Coming Out to Yourself": Reflections On Early-Years Sexual Identity Formation Among Different Generations of Bulgarian Non-Heterosexual Males, "Sexuality & Culture", t. 27, nr 3, s. 951-971. <https://doi.org/10.1007/s12119-022-10049-9>

Dobrew D. 1971. Mach nauczył mnie kochać Polskę..., "Kamena", nr 10(469), s. 1, 8.

Engels F. 1949. Pochodzenie rodziny, własności prywatnej i państwa: W związku z badaniami Lewisa H. Morgana, b. tłum., Książka i Wiedza, Warszawa.

Giddens A. 2006. Przemiany intymności: Seksualność, miłość i erotyzm we współczesnych społeczeństwach, tłum. A. Szulżycka, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.

Marzec L. 2015. List, "Forum Poetyki", nr 1, s. 86-95. <https://doi.org/10.14746/fp.2015.1.26681>

Pateman C. 2007. Braterska umowa społeczna, tłum. K. Szumlewicz, http://studiagender.umk.pl/pliki/teksty_pateman_braterska_umowa_spo_eczna.pdf.

Rybicka E. 2004. Antropologiczne i komunikacyjne aspekty dyskursu epistolograficznego, "Teksty Drugie", nr 4, s. 40-55.

Sedgwick E.K. 2005. Męskie pragnienie homospołeczne i polityka seksualności, tłum. A. Ostolski, "Krytyka Polityczna", nr 9-10, s. 76-86.

- Sendyka R. 2015. Od kultury "ja" do kultury "siebie": O zwrotnych formach w projektach tożsamościowych, Universitas, Kraków.
- Skucha M. 2014. Homospołeczność, [w:] Encyklopedia gender: Płeć w kulturze, red. M. Rudaś--Grodzka i in., Czarna Owca, Warszawa, s. 204-205.
- Skwarczyńska S. 2006. Teoria listu, na podstawie lwowskiego pierwodruku oprac. E. Feliksiak, M. Leś, Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku, Białystok.
- Śmieja W. 2015. Homoseksualność i polska nowoczesność: Szkice o teorii, historii i literaturze, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice.
- Śmieja W. 2018. Antynomie męskości i erotyczne spojrzenie na męskie ciało w Agnieszce, córce Kolumba Wilhelma Macha, "Wielogłos", nr 4(38), s. 69-89.
<https://doi.org/10.4467/2084395XWI.18.035.10199>
- Tomasik K. 2014. Homobiografie, wyd. 2 popr. i poszerzone, Wydawnictwo Krytyki Politycznej, Warszawa.
- Атанасов Н. 2019. Медийната видимост на хомосексуалността като парадокс, [w:] Мястото на гей-тематиката в съвременните общества. Тематичен сборник на списание "Либерален преглед", Екстаз, Берлин, s. 126-142.
- Груев М. 2019. Комунизъм и хомосексуализъм в България (1944-1989 г.), [w:] Мястото на гей-тематиката в съвременните общества. Тематичен сборник на списание "Либерален преглед", Екстаз, Берлин, s. 221-238.
- Дичева-Христозова Ш. 2010. Пролетта на Мо. Ранните писма на Яна Язова до Александър Балабанов, Фабер, Велико Търново.
- Колева Д. 2020. Памет и справедливост. Лични спомени и публични разкази за комунизма, Институт за изследване на близкото минало - Ciela, София.
- КРДОПБГДСРСБНА. 2015. Държавна сигурност и българската интелигенция. Документален сборник, Комисия за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия, София.
- Кръстев К. и др. 2003. Кръгът "Мисъл". Кореспонденция, ИК Синева, София.
- Миланов В. 2016. Филологически идеи за езика, отразени в личната кореспонденция на българските възрожденци, Парадигма, София.
- Пенев Б. 2007. Неизвестни писма до Спиридон Казанджиев, red. Р. Шивачев, Елгатех, София.
- Пискулийска Ю., Х. Невена. 2001. Кирил Христов в сто петдесет и пет писма, ПАН-ВТ, Велико Търново.
- Попова Г. 2009. Забраненият език - от дискурсивното обезличаване до фактическата асимилация на хомосексуалните в България в периода 1945-1989 г., <http://notabene-bg.org/read.php?id=13>.
- Вапцаров Н. 2009. Вълната, която бучи: драматургия, поезия за деца, писма, Захарий Стоянов, София.
- Василев В. 2011. Писма до Ловеч, Чернат, София.

Василев Н. 2014. Интервью с Николай Василев, интервьюиращ Галина Гончарова, http://piron.culturecenter-su.org/wp-content/uploads/2014/10/interview_Nikolay_Vasilev_1.pdf.

Tomasz Basiuk **Przejęcie. Słaba teoria kampu**

Austin J.L. 1962. *How to Do Things with Words*, Oxford University Press, Oxford.

Babuscio J. 1997 [1977]. "The Cinema of Camp" a.k.a. "Camp and Gay Sensibility", [w:] *Camp: Queer Aesthetics and the Performing Subject: A Reader*, red. F. Cleto, University of Edinburgh Press, Edinburgh, s. 117-135. <https://doi.org/10.1515/9781474465809-012>

Basiuk T. 2019. Od niepisanej umowy milczenia do protopolityczności: Dyskursywny i sieciowy charakter <https://doi.org/10.51897/interalia/BMPY4417>

społeczności osób homoseksualnych w "długich latach 70." w historii mówionej i epistolografii, [w:] *Różowy język*, red. A. Kościańska, K. Morawska, J. Burszta, T. Basiuk, "InterAlia. Pismo poświęcone studiom queer / InterAlia. A Journal of Queer Studies", nr 14, s. 28-50.

Basiuk T. 2021. One's Younger Self in Personal Testimony and Literary Translation, [w:] *Queers in State Socialism: Cruising 1970s Poland*, red. T. Basiuk, J. Burszta, Routledge, London, s. 23-32. <https://doi.org/10.4324/9781003097334-4>

Booth M. 2008. *Campe-toi! On the Origins and Definitions of Camp*, [w:] *Camp: Queer Aesthetics and the Performing Subject: A Reader*, red. F. Cleto, Edinburgh University Press, Edinburgh, s. 66-79.

Butler J. 1990. *Gender Trouble: Feminism and the Subversion of Identity*, Routledge, New York-London.

Butler J. 1993. *Bodies that Matter: On the Discursive Limits of "Sex"*, Routledge, New York-London.

Butler J. 2008. *Uwikłani w płęć: Feminizm i polityka tożsamości*, tłum. K. Krasuska, wstęp O. Tokarczuk, Wydawnictwo Krytyki Politycznej, Warszawa.

Carter D. 2005. *The Riots that Sparked the Gay Revolution*, St. Martin's Press, New York.

Czapliński P. 2012. *Kamp - gry antropologiczne*, "Teksty Drugie", nr 5, s. 11-32.

Czapliński P., A. Mizerka, red. 2012. *Kamp: Antologia przekładów*, Universitas, Kraków.

Delany S.R. 1996. "Coming/Out": *Boys Like Us: Gay Writers Tell Their Coming Out Stories*, red. P. Merla, Avon Books, New York, s. 1-26.

D'Emilio J. 1988. *Sexual Politics, Sexual Communities: The Making of a Homosexual Minority in the United States, 1940-1970*, University of Chicago Press, Chicago-London.

Duberman M. 1993. *Stonewall*, Plume, New York.

Ford T., reż. 2009. *Samotny mężczyzna* (film).

Fosse B., reż. 1972. *Kabaret* (film).

Halberstam J. 2018. *Przedziwna sztuka porażki*, tłum. M. Denderski, Wydawnictwo Krytyki Politycznej, Warszawa.

- Halperin D.M. 2012. How to Be Gay, Harvard University Press, Cambridge, MA.
<https://doi.org/10.4159/harvard.9780674067516>
- Isherwood C. 1954. The World in the Evening, Methuen, London.
- Isherwood C. 1964. A Single Man, Simon and Schuster, New York.
- Isherwood C. 1992. Pożegnanie z Berlinem, tłum. M. Skroczyńska-Miklaszewska, Czytelnik, Warszawa.
- Jameson F. 1991. Postmodernism, or the Cultural Logic of Late Capitalism, Duke University Press, Durham, NC. <https://doi.org/10.1215/9780822378419>
- Jaworska J. 2019. Kłir i obraz słaby w filmie Hair Marka Piwowskiego, "Praktyka Teoretyczna", t. 32, nr 2, s. 64-80. <https://doi.org/10.14746/prt.2019.2.4>
- Livingston J., reż. 1990. Paris Is Burning (film).
- Miller D.A. 1998. Place for Us: Essay on the Broadway Musical, Harvard University Press, Cambridge, MA.
- Mizerka A. 2016. Kamp po polsku, Poznańskie Studia Polonistyczne, Poznań.
- Newton E. 1972. Mother Camp: Female Impersonators in America, Prentice Hall, Englewood Cliffs, NJ.
- Oczko P., red. 2008. CAMPania: Zjawisko campu we współczesnej kulturze, Wydawnictwo Krytyki Politycznej, Warszawa.
- Owens C. 1992. Posing, [w:] C. Owens, Beyond Recognition: Representation, Power, and Culture, red. S. Bryson, B. Kruger, L. Tillman, J. Weinstock, University of California Press, Berkeley-Los Angeles-London, s. 201-217.
- Piwowski M., reż. 1972. Hair (film).
- Rancière J. 2007. Dzielenie postrzegalnego. Estetyka i polityka, tłum. M. Kropiwnicki, J. Sowa, Ha!art, Kraków.
- Rancière J. 2008. Dziesięć tez o polityce, tłum. J. Sowa, [w:] Na brzegach politycznego, Ha!art, Kraków, s. 17-37.
- Sedgwick E.K. 1980. Preface, [w:] E. Kosofsky Sedgwick, The Coherence of Gothic Conventions, Arno Press, New York, s. v-xv.
- Sedgwick E.K. 1990. Epistemology of the Closet, University of California Press, Berkeley-Los Angeles.
- Sedgwick E.K. 2003. "Paranoid Reading and Reparative Reading, or You're So Paranoid, You Probably Think this Essay Is About You": Touching Feeling. Affect, Pedagogy, Performativity, Duke University Press, Durham, NC-London, s. 123-151. <https://doi.org/10.1215/9780822384786-005>
- Sedgwick E.K. 2012. Wilde, Nietzsche i sentymentalne związki z męskim ciałem, tłum. Błażej Warkocki, [w:] Kamp: Antologia przekładów, red. P. Czapliński, A. Mizerka, Universitas, Kraków, s. 503-524.
- Sedgwick E.K. 2014. Czytanie paranoiczne, czytanie reparatorcyjne, albo masz paranoję i pewnie myślisz, że ten tekst jest o tobie, tłum. M. Szcześniak, "Widok. Teorie i Praktyki Kultury Wizualnej", nr 5,

Sedgwick E.K. 2015. Wokół tego, co performatywne: Peryperformatywne okolice w XIX-wiecznych narracjach, tłum. M. Szcześniak, "Gazeta Teatralna Didaskalia", nr 129, s. 24-36.

Sontag S. 1964. Notes on Camp, "Partisan Review", t. 31, nr 4, s. 1-13.

Sontag S. 1979. Notatki o kampie, tłum. W. Wertenstein, "Literatura na Świecie", nr 9, s. 306-323.

Szcześniak M. 2012. Paranoiczne interpretacje, porozumiewawcze mrugnięcia: Refleksje wokół niezrealizowanego muralu i "Studium do Rannego powstańca" Karola Radziszewskiego, [w:] Artysta - kurator - instytucja - odbiorca: Przestrzenie autonomii i modele krytyki, red. M. Kosińska, K. Sikorska, A. Skórzyńska, Galeria Miejska Arsenał, Poznań, s. 8-32.

Szcześniak M. 2013. Obrazoburcze spojrzenia i większościowe obrazy mniejszości, "Konteksty. Polska Sztuka Ludowa", nr 3, s. 106-115.

Szcześniak M. 2016. Normy widzialności: Tożsamość w czasach transformacji, Fundacja Bęc Zmiana, Warszawa.

Szulc Ł. 2018. Transnational Homosexuals in Communist Poland: Cross-Border Flows in Gay and Lesbian Magazines, Palgrave MacMillan, Cham. <https://doi.org/10.1007/978-3-319-58901-5>

Warner M. 1999. The Trouble with Normal: Sex, Politics, and the Ethics of Queer Life, Harvard University Press, Cambridge, MA.

Warner M. 2002. Publics and Counterpublics, Princeton University Press, Princeton, NJ. Waters J., reż. 1972. Pink Flamingos (film).

Mathias Foit **„Miejsce spotkań homoseksualnie usposobionych mężczyzn po zmroku”. Diachroniczne spojrzenie na publiczną męsko-męską kulturę seksualną w Breslau / Wrocławiu**

Źródła

Archiwum Państwowe we Wrocławiu. b.r. b.m.w. *Verschiedenes*, t. 1: *Dochodzenie w sprawie kradzieży w instytucjach. Sprawa prostytutek przed Piwiarnią Świdnicką /Schwiednitzer Keller/*. *Krytyka prasowa wrocławskich deputowanych i inne*, k. 294–323.

„Blätter für Menschenrecht”. 1923. *Erpressungen an Homosexuelle*, t. 1, nr 4, b.p.

Boguszewicz J. 2008. *Wrocławskie pikietki: Homoseksualizm w PRL-u*, „Replika” 2008, nr 15, s. 18–19.

Breslau F. 1921. *Polizei, Invertierte, Selbstmörder und Gleichgültige in Breslau*, „Die Freundschaft” 1921, t. 3, nr 26, b.p.

„Das Freundschaftsblatt”. 1927. *Eine gemeingefährliche Erpresserbande*, t. 5, nr 47, s. 1–2.

„Die Freundschaft”. 1921. *Ein Breslauer Nachtbild*, t. 3, nr 31, s. 7.

„Die Freundschaft”. 1921. *Ein unglücklicher Infantiler*, t. 3, nr 40, s. 7.

„Die Freundschaft”. 1922. *Breslau. Warnung!* t. 4, nr 8, s. 13

„Die Freundschaft”. 1922. *Diebe und Erpresser: Breslau*, t. 4, nr 32, s. 10.

„Die Freundschaft”. 1922. *Die Mordaffaire Hermann*, t. 4, nr 35, s. 8. „Die Freundschaft”. 1922. *Erpresser in Breslau*, t. 4, nr 19, s. 13.

„Filo”. 1987. *Z Kolbergiem po kraju, z lwetą po pikietach*, nr 9–10, s. 8.

Hirschfeld M. 1922. *Von einst bis jetzt*, „Die Freundschaft”, t. 4, nr 6, s. 4.

Radszuweit F. 1931. *Raubüberfälle und Raubmorde*, „Das Freundschaftsblatt”, t. 9, nr. 7, s. 1.

Snarski Jan. 2010. *Wrocławskie kawiarnie za czasów PRL – przyjazne gejom*, „homiki.pl”, <http://homiki.pl/index.php/2010/05/wroclawskie-kawiarnie-za-czasw-prl-przyjazne-gejom/>, dostęp: 21.11.2021 (link nieaktywny).

Literatura przedmiotu

Basiuk T., J. Burszta, red. 2021. *Queers in State Socialism: Cruising 1970s Poland*, Routledge, New York. <https://doi.org/10.4324/9781003097334>

Beachy R. 2014. *Gay Berlin: Birthplace of a Modern Identity*, Alfred A. Knopf, New York.

Bell D. 1995. *Perverse Dynamics, Sexual Citizenship and the Transformation of Intimacy*, [w:] *Mapping Desire: Geographies of Sexualities*, red. D. Bell, G. Valentine, Routledge, Abingdon, s. 278-290.

Bell D. 2007. *Fucking Geography, Again*, [w:] *Geographies of Sexualities: Theory, Practices and Politics*, red. G. Brown, K. Browne, J. Lim, Ashgate, Burlington, s. 81-86.

Bell D., G. Valentine. 1995a. *Introduction: Orientations*, [w:] *Mapping Desire: Geographies of Sexualities*, red. D. Bell, G. Valentine, Routledge, New York, s. 1-24.

Bell D., G. Valentine, red. 1995b. *Mapping Desire: Geographies of Sexualities*, Routledge, New York.

Biedroń R.. 2010. *Historia homoseksualności w Polsce*, [w:] *Queer Studies: Podręcznik kursu*, red. M. Abramowicz i in., Kampania Przeciw Homofobii, Warszawa, s. 57-96.

Brown G., K. Browne, red. 2016. *The Routledge Research Companion to Geographies of Sex and Sexualities*, Routledge, New York. <https://doi.org/10.4324/9781315613000>

Brown G., K. Browne, J. Lim, red. 2007. *Geographies of Sexualities: Theory, Practices and Politics*, Burlington, Ashgate.

Brown G., T.M. Myrdahl, P.J. Vieira. 2016. *Urban Sexualities: Section Introduction*, [w:] *The Routledge Research Companion to Geographies of Sex and Sexualities*, G. Brown, K. Browne, Routledge, New York, s. 13-19. <https://doi.org/10.4324/9781315613000>

Bullock D. 2004. *Lesbian Cruising: An Examination of the Concept and Methods*, "Journal of Homosexuality", t. 47, nr 2, s. 1-31. https://doi.org/10.1300/J082v47n02_01

Burszta J. 2021. *Three Circles of Male Homosexual Life in State-Socialist Poland*, [w:] *Queers in State Socialism: Cruising 1970s Poland*, red. T. Basiuk, J. Burszta, Routledge, New York, s. 11-22.238 Mathias Foit <https://doi.org/10.4324/9781003097334-3>

Chauncey G. 1994. *Gay New York: Gender, Urban Culture, and the Making of the Gay Male World, 1890-1940*, Basic Books, New York.

- Costa B.P. da. 2010a. Espaço social, cultura e território: O processo de microterritorialização homoerótica, "Espaço e Cultura", nr 27, s. 25-37.
<https://doi.org/10.12957/espacoecultura.2010.3540>
- Costa B.P. da. 2010b. Geografias das interações culturais no espaço urbano: O caso das territorializações das relações homoeróticas e/ou homoafetivas, "Revista Latino Americana de Geografia e Gênero", t. 1, nr 2, s. 207-24. <https://doi.org/10.5212/Rlagg.v.1.i2.207224>
- Costa B.P. da. 2010c. Geografias das representações sobre o homoerotismo, "Revista Latino Americana de Geografia e Gênero", t. 1, nr 1, s. 21-38. <https://doi.org/10.5212/Rlagg.v.1.i1.021038>
- Costa B.P. da. 2012a. As microterritorialidades nas cidades. Reflexões sobre as convivências homoafetivas e/ou homoeróticas, "Terr@ Plural", t. 6, nr 2, s. 257-71.
<https://doi.org/10.5212/TerraPlural.v.6i2.0005>
- Costa B.P. da. 2012b. Pequenas cidades e diversidades culturais no interior do Estado do Rio Grande do Sul: O caso das microterritorializações homoeróticas de Santa Maria, Bagé, Alegrete, Uruguaiana e Itaqui, "Revista Latino Americana de Geografia e Gênero", t. 3, nr 2, s. 125-37.
<https://doi.org/10.5212/Rlagg.v.3.i2.125137>
- Costa B.P. da. 2012c. Pequenas cidades e diversidades culturais no interior do Estado do Rio Grande do Sul: O caso das microterritorializações homoeróticas em Santo Ângelo e Cruz Alta-RS, "Revista Latino Americana de Geografia e Gênero", t. 3, nr 1, s. 37-53.
<https://doi.org/10.5212/Rlagg.v.3.i1.037053>
- Czajkowski P., B. Pabjan. 2013. Pamięć zbiorowa mieszkańców Wrocławia a stosunek do niemiec-kiego dziedzictwa miasta, [w:] Współczesna teoria i praktyka badań społecznych i humani-stycznych, red. J. Juchnowski, R. Wiszniewski, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń, s. 739-761.
- Dobler J. 2000. Zensur von Büchern und Zeitschriften mit homosexueller Thematik in der Weimarer Republik, "Invertito", nr 2, s. 85-104.
- Foit M. 2020. Recovered, or Not Recovered, That Is the Question, or Whose History Is It? Questions of Ownership and Nationalism in (Queer) History, [w:] Work in Progress - Work on Progress: Beiträge kritischer Wissenschaft, Doktorand*innen-Jahrbuch 2020 der Rosa-Luxemburg Stiftung, red. Gerbsch i in., VSA-Verlag, Hamburg, s. 195-209.
- Foit M. 2024. Queer Urbanisms in Wilhelmine and Weimar Germany: Of Towns and Villages, Palgrave Macmillan, Cham. <https://doi.org/10.1007/978-3-031-46576-5>
- Grębowiec J. b.d. Ziemie Odzyskane, "Interakcje. Leksykon komunikowania polsko-niemieckiego", <http://www.polska-niemcy-interakcje.pl/articles/show/74>.
- Hart A. 1995. (Re)Constructing a Spanish Red-Light District: Prostitution, Space and Power, [w:] Map-ping Desire: Geographies of Sexualities, red. D. Bell, G. Valentine, Routledge, New York, s. 195-207.
- Houlbrook M. 2006. Queer London: Perils and Pleasures in the Sexual Metropolis, 1918-1957, The University of Chicago Press, Chicago. <https://doi.org/10.7208/chicago/9780226788272.001.0001>
- Hubbard P. 2007. Between Transgression and Complicity (Or, Can the Straight Guy Have a Queer Eye?), [w:] Geographies of Sexualities: Theory, Practices and Politics, red. G. Brown, K. Browne, J. Lim, Burlington, Ashgate, s. 151-156.

Hubbard P. 2012. Cities and Sexualities, Routledge, London. <https://doi.org/10.4324/9780203861493>

Humphreys L. 1975. Tearoom Trade: Impersonal Sex in Public Places, Aldine, Chicago.

Janiszewski J. 2013. Kto w Polsce ma HIV? Epidemia i jej mistyfikacje, Wydawnictwo Krytyki Politycznej, Warszawa.

Knopp L. 1995. Sexuality and Urban Space: A Framework for Analysis, [w:] Mapping Desire: Geographies of Sexualities, red. D. Bell, G. Valentine, Routledge, New York, s. 136-146.

Knopp L. 2007. From Lesbian and Gay to Queer Geographies: Past, Prospects and Possibilities, [w:] Geographies of Sexualities: Theory, Practices and Politics, red. G. Brown, K. Browne, J. Lim, Burlington, Ashgate, s. 21-28.

Krajewski M. 2016. Mock, Znak, Kraków.

Lücke M. 2008. Männlichkeit in Unordnung: Homosexualität und männliche Prostitution in Kaiserreich und Weimarer Republik, Campus, Frankfurt am Main.

Nowak T.Ł. 2020. Język ukrycia: Zapisany socjolekt gejų, Universitas, Kraków

Ostrowska J. 2021. Oni: Homoseksualiści w czasie II wojny światowej, Wydawnictwo Krytyki Politycznej, Warszawa.

Popek G. 1995. Byłem w... Wrocławski Trakt Gejowski, "Inaczej" 1995, nr 8, s. 12-13.

Ricco J.P. 2002. The Logic of the Lure, The University of Chicago Press, Chicago.

Rogulska P. 2006. A Miniscule Picture-Guide to Michał Witkowski's Wrocław as Described in the Novel Lubiewo, "InterAlia. Pismo poświęcone studiom queer / InterAlia. A Journal of Queer Studies", nr 1, b.p., <https://doi.org/10.51897/interalia/VHVB8551>

Szulc Ł. 2018. Transnational Homosexuals in Communist Poland: Cross-Border Flows in Gay and Lesbian Magazines, Palgrave Macmillan, Basingstoke. <https://doi.org/10.1007/978-3-319-58901-5>

Tomasik K. 2018. Gejerel: Mniejszości seksualne w PRL-u, wyd. 2, Wydawnictwo Krytyki Politycznej, Warszawa.

Valentine G. 1993. Negotiating and Managing Multiple Identities: Lesbian Time-Space Strategies, "Transactions of the Institute of British Geographers", t. 18, nr 2, s. 237-248. <https://doi.org/10.2307/622365>

Valentine G. 1995. Out and About: Geographies of Lesbian Landscapes, "International Journal of Urban and Regional Research", t. 19, nr 1, s. 96-111. <https://doi.org/10.1111/j.1468-2427.1995.tb00492.x>

Witkowski M. 2005. Lubiewo, Ha!art, Kraków.

Wolfert R. 2007. Auf den Spuren der "Invertierten" im Breslau der zwanziger und dreißiger Jahre, "Invertito", nr 9, s. 93-135.

Maria Bühner Ciągłość milczenia. Akty upamiętniania organizowane w Ravensbrück przez wschodniobrzeńską grupę Lesben in der Kirche

Beßmann A., I. Eschebach, red. 2013. Das Frauen-Konzentrationslager Ravensbrück: Geschichte und Erinnerung, Metropol, Berlin.

Bettels A. 2003. "Wie ist kollektives politisches Handeln möglich? Eine Fallstudie am Beispiel von Berliner Lesbengruppen in der DDR in den 80er Jahren - mit der Kategorie politische Identität", niepublikowana praca magisterska, Uniwersytet Humboldtów w Berlinie.

Bitis S. i in. 2006. Warum wir so gefährlich waren: Geschichten eines inoffiziellen Gedenkens (film dokumentalny), Seminararbeit Institut für Kulturwissenschaften der Humboldt Universität, Berlin, 50 min.

Bühner M. 2015. "Beiträge für eine Chronik, die vielleicht einmal geschrieben wird": Perspektiven auf den Forschungsstand zu Lesben in der DDR, [w:] Das Übersehenwerden hat Geschichte: Lesben in der DDR und der Friedlichen Revolution, Heinrich-Böll-Stiftung Sachsen-Anhalt-Gunda Werner Institut, Halle an der Saale-Berlin, s. 110-120.

Bühner M. 2017. "[W]ir haben einen Zustand zu analysieren, der uns zu Außenseitern macht" - Lesbischer Aktivismus in Ost-Berlin in den 1980er-Jahren, "Themenportal Europäische Geschichte", www.europa.clio-online.de/essay/id/artikel-4126.

Cvetkovich A. 2003. An Archive of Feelings: Trauma, Sexuality, and Lesbian Public Cultures, Duke University Press, Durham, NC. <https://doi.org/10.1215/9780822384434>

Dobler J. 2009. Der Hundertfünfundsiebzig blieb... noch ein bisschen, [w:] Verzaubert in Nord-Ost: Die Geschichte der Berliner Lesben und Schwulen in Prenzlauer Berg, Pankow und Weißensee, red. J. Dobler, Sonntags-Club, Berlin, s. 137-142.

Dobler J. 2012. Unzucht und Kuppelei: Lesbenverfolgung im Nationalsozialismus, [w:] Homophobie, red. I. Eschebach, Metropol, Berlin, s. 53-62.

Eschebach I. 2005. Öffentliches Gedenken: Deutsche Erinnerungskulturen seit der Weimarer Republik, Campus, Frankfurt am Main-New York.

Eschebach I. 2012. Die Frauen von Ravensbrück: Geschlechterbilder im Ravensbrück-Gedächtnis, [w:] Homophobie und Devianz: Weibliche und männliche Homosexualität im Nationalsozialismus, red. I. Eschebach, Metropol, Berlin, s. 149-166.

Grau G. 2004. Homosexualität in der NS-Zeit: Dokumente einer Diskriminierung und Verfolgung, Fischer Taschenbuch Verlag, Frankfurt am Main.

Huncke S. 2019. The Duplicity of Tolerance: Lesbian Experience in Nazi Berlin, "Journal of Contemporary History", t. 54, nr 1, s. 30-59. <https://doi.org/10.1177/0022009417690596>

Janz U. 2014. Das Zeichen lesbisch in den nationalsozialistischen Konzentrationslagern, [w:] Homosexuelle im Nationalsozialismus: Neue Forschungsperspektiven zu Lebenssituationen von lesbischen, schwulen, bi-, trans- und intersexuellen Menschen 1933 bis 1945, red. M. Schwartz, De Gruyter Oldenbourg, München, s. 77-84. <https://doi.org/10.1524/9783486857504.77>

Jensen E. 2000. The Pink Triangle and Political Consciousness: Gays, Lesbians, and the Memory of Nazi Persecution, "Journal of the History of Sexuality", t. 11, nr 1-2, s. 319-349. <https://doi.org/10.1353/sex.2002.0008>

Jureit U., C. Schneider. 2010. Gefühlte Opfer: Illusionen der Vergangenheitsbewältigung, Klett-Cotta, Stuttgart.

Karstädt C., A. von Zitzewitz. 1992. ...viel zuviel verschwiegen (film dokumentalny), Niemcy, 78 min.

Karstädt C., A. von Zitzewitz. 1996. ...viel zuviel verschwiegen: Eine Dokumentation von Lebensgeschichten lesbischer Frauen aus der Deutschen Demokratischen Republik, Hoho, Berlin.

Kenawi S. 1995. Frauengruppen in der DDR der 80er Jahre: Eine Dokumentation, Dokumentationsstelle GrauZone, Berlin.

Kenawi S. 2003. "Zeigen wir uns, damit man uns nicht verleugnen kann: Die «Lesben in der Kirche» Berlin", niepublikowany maszynopis, GrauZone Archiv, Berlin.

Kenawi S. 2007. Konfrontationen mit dem DDR-Staat: Politische Eingaben und Aktionen von Lesben am Beispiel Ravensbrück, [w:] In Bewegung bleiben: 100 Jahre Politik, Kultur und Geschichte von Lesben, red. G. Dennert, Ch. Leidinger, F. Rauchut, Querverlag, Berlin, s. 118-121.

Kenawi S. 2008. Die Ersten werden die Letzten sein: Thesen zur Lesbenbewegung in der DDR, [w:] Lesben und Schwule in der DDR: Tagungsdokumentation, Lesben- und Schwulenverband in Deutschland (LSVD), Landesverband Sachsen-Anhalt e.V., Heinrich-Böll-Stiftung Sachsen-Anhalt, Halle an der Saale, s. 57-65.

Körzendörfer M. 2007. Politisch aktive Lesben unter dem Dach der evangelischen Kirche: Herbst 1986 bis 1989, [w:] In Bewegung bleiben: 100 Jahre Politik, Kultur und Geschichte von Lesben, red. G. Dennert, Ch. Leidinger, F. Rauchut, Querverlag, Berlin, s. 113-117.

Krautz S. 2009. Engagement in Ost-Berlin 1978-1989, Tectum, Marburg.

Krug M. 2007. Die Gruppe Lesben in der Kirche in Berlin/DDR - November 1982 bis Sommer 1986, [w:], In Bewegung bleiben: 100 Jahre Politik, Kultur und Geschichte von Lesben, red. G. Dennert, Ch. Leidinger, F. Rauchut, Querverlag, Berlin, s. 109-112.

Lautmann R. 2008. Warum vergisst die Geschichtsschreibung zur späten DDR den Beitrag der Schwulen und Lesben?, [w:] Lesben und Schwule in der DDR: Tagungsdokumentation, Lesben- und Schwulenverband in Deutschland (LSVD), Landesverband Sachsen-Anhalt e.V., Heinrich-Böll-Stiftung Sachsen-Anhalt, Halle an der Saale, s. 117-135.

Leidinger C. 2015. Zur Politik der Platzbenennung: Überlegungen für eine Geschichtspolitik und historische Erinnerungskulturen als gegenhegemoniale Wissensbildung entlang von Intersektionalität(-sbewusstsein), Empowerment und Powersharing, "Invertito. Jahrbuch für die Geschichte der Homosexualitäten", t. 17, s. 9-47.

McLellan J. 2011. Love in the Time of Communism: Intimacy and Sexuality in the GDR, Cambridge University Press, Cambridge.

McLellan J. 2012. Glad to Be Gay behind the Wall: Gay and Lesbian Activism in 1970s East Germany, "History Workshop Journal", nr 74, s. 105-130. <https://doi.org/10.1093/hwj/dbs017>

Penkwitt M. 2006. Erinnern und Geschlecht, "Freiburger Frauen Studien", nr 19, s. 1-26.

Psychosoziale Aspekte... 1986. Psychosoziale Aspekte der Homosexualität, Sektion Ehe und Familie der Gesellschaft für Sozialhygiene der DDR, Sektion Andrologie der Gesellschaft für Dermatologie, Jena.

Psychosoziale Aspekte... 1989. Psychosoziale Aspekte der Homosexualität: II. Workshop, Sektion Ehe und Familie der Gesellschaft für Sozialhygiene der DDR, Sektion Andrologie der Gesellschaft für Dermatologie, Jena.

Rahe T. 2012. Das Gedenken an die homosexuellen Verfolgten an Orten ehemaliger Konzentrationslager in Deutschland: Genese, Voraussetzungen und Kontexte, [w:] Homophobie und Devianz: weibliche und männliche Homosexualität im Nationalsozialismus, red. I. Eschebach, Metropol, Berlin, s. 139-148.

Reichardt S. 2007. Praxeologische Geschichtswissenschaft: Eine Diskussionsanregung, "Sozial. Geschichte", t. 22, nr 3, s. 43-65.

Schenk C. 1990. Wir im Rundfunk: "Mensch Du - Ich bin lesbisch", [w:] Lesben und Schwule - was nun? Frühjahr 1989 bis Frühjahr 1990: Chronik - Dokumente - Analysen - Interviews, red. G. Grau, Dietz, Berlin, s. 88-90.

Schmidt K. 2009. Lesben und Schwule in der Kirche, [w:] Verzaubert, Sonntags-Club, Berlin, s. 198-220.

Schoppmann C. 1991. Nationalsozialistische Sexualpolitik und weibliche Homosexualität, Centaurus Verlag, Pfaffenweiler.

Schoppmann C. 2000. Zur Situation lesbischer Frauen in den Konzentrationslagern, [w:] Homosexuelle in Konzentrationslagern, red. O. Mußmann, Westkreuz, Berlin-Bonn, s. 139-144.

Schoppmann C. 2012a. Elsa Conrad - Margarete Rosenberg - Mary Pünjer - Henny Schermann: Vier Portraits, [w:] Homophobie, red. I. Eschebach, Metropol, Berlin, s. 97-111.

Schoppmann C. 2012b. Zwischen strafrechtlicher Verfolgung und gesellschaftlicher Ächtung: Lesbische Frauen im "Dritten Reich", [w:] Homophobie, red. I. Eschebach, Metropol, Berlin, s. 35-51.

Schulz C. 1994. Paragraph 175. (abgewickelt): Homosexualität und Strafrecht im Nachkriegsdeutschland - Rechtsprechung, juristische Diskussionen und Reformen seit 1945, MännerschwarmSkript, Hamburg.

Schwartz M., red. 2014. Homosexuelle im Nationalsozialismus: Neue Forschungsperspektiven zu Lebenssituationen von lesbischen, schwulen, bi-, trans- und intersexuellen Menschen 1933 bis 1945, De Gruyter Oldenbourg, München. <https://doi.org/10.1524/9783486857504>

Sillge U. 1991. Un-Sichtbare Frauen: Lesben und ihre Emanzipation in der DDR, Ch. Links Verlag, Berlin.

Stümke H.G. 1989. Homosexuelle in Deutschland: Eine politische Geschichte, C.H. Beck, München.

Wielgohs J. 2008. DDR - regimekritische und politisch-alternative Akteure (1949-1990), [w:] Die sozialen Bewegungen in Deutschland seit 1945: Ein Handbuch, red. R. Roth, D. Rucht, Campus, Frankfurt am Main, s. 109-131.

Jędrzej Burszta Queerowa „cywilizacja mieszkania”. Prywatki, przyjęcia i bale a kultura męskiej homoseksualności w PRL

Basiuk T. 2019. Od niepisanej umowy milczenia do protopolityczności: Dyskursywny i sieciowy charakter społeczności osób homoseksualnych w "długich latach 70." w historii mówionej i epistolografii, "InterAlia. Pismo poświęcone studiom queer / InterAlia. A Journal of Queer Studies", nr 14, <https://doi.org/10.51897/interalia/BMPY4417>

- Bourdieu P. 2005. Dystynkcja: Społeczna krytyka władzy sądenia, tłum. P. Biłos, Scholar, Warszawa.
- Brocki M. 2011. Nostalgia za PRL-em: Próba analizy, "Konteksty", nr 1(292), s. 26-33.
- Burszta J. 2019. "Do czego się było przyznawać, jak nie istniał homoseksualizm?" Różowy język w narracjach pamięci o męskiej homoseksualności w PRL, "InterAlia. Pismo poświęcone studio queer / InterAlia. A Journal of Queer Studies", nr 14, <https://doi.org/10.51897/interalia/ICUO7652>
- Burszta J. 2020. Three Circles of Male Homosexual Life in State-Socialist Poland, [w:] Queers in State Socialism: Cruising 1970s Poland, red. T. Basiuk, J. Burszta, Routledge, New York, s. 11-22. <https://doi.org/10.4324/9781003097334-3>
- Burszta J. 2025. Operation Hyacinth and the History of State Violence in the People's Republic of Poland, [w:] Handbook on Sexuality in Central Eastern Poland, red. A. Kościańska, A. Kurimay, K. Lišková, H.Z. Renkin, Routledge, New York (w druku).
- Chauncey G. 1994. New York: Gender, Urban Culture, and the Making of the Gay Male World, Basic Books, New York.
- Eribon D. 2019. Powrót do Reims, tłum. Maryna Ochab, Karakter, Kraków.
- Fiedotow A. 2012. Początki ruchu gejowskiego w Polsce, [w:] Kłopoty z seksem w PRL: Rodzenie nie całkiem po ludzku, aborcja, choroby, odmienności, red. M. Kula, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa, s. 241-358. <https://doi.org/10.31338/uw.9788323511014.pp.241-358>
- Goffman E. 2000. Człowiek w teatrze życia codziennego, tłum. H. Datner-Śpiewak, P. Śpiewak, Wydawnictwo KR, Warszawa.
- Goldfarb J.C. 2012. Polityka rzeczy małych: Siła bezsilnych w mrocznych czasach, tłum. U. Lisowska, K. Liszka, A. Orzechowski, Wydawnictwo Naukowe Dolnośląskiej Szkoły Wyższej, Wrocław.
- Halperin D.M. 2012. How to Be Gay, The Belknap Press of Harvard University Press, Cambridge.
- Hirshman L. 2012. Victory: The Triumphant Gay Revolution, HarperCollins, New York.
- HomoWarszawa: Przewodnik kulturalno-społeczny. 2009, red. Y. Kostrzewa, M. Minałto, M. Pietras, W. Szot, M. Teodorczyk, K. Tomasik, K. Zabłocki, Abiekt, Warszawa.
- Janion L. 2022. "Homosexual Men Whose Lives Turned out Unsuccessful": Polish Aunties in the Transition Era, "Text and Performance Quarterly", t. 42, nr 3, s. 332-345. <https://doi.org/10.1080/10462937.2022.2044070>
- Krzyszpień J. 2010. Język i emancypacja LGBT: Uwagi praktyczne, [w:] Queer Studies: Podręcznik kursu, red. M. Abramowicz, R. Biedroń, J. Kochanowski, Kampania Przeciw Homofobii, Warszawa, s. 139-146.
- Lis R. 2023. Moja ukochana i ja, Wydawnictwo Literackie, Warszawa.
- Muñoz J.E. 2009. Cruising Utopia: The Then and There of Queer Futurity, NYU Press, New York.
- Nowak T.Ł. 2020. Język ukrycia. Zapisany socjolekt gejów, Universitas, Kraków.
- Prasek C. 2011. Życie towarzyskie w PRL, Bellona, Warszawa.
- Sulima R. 2022. Powidoki codzienności: Obyczajowość Polaków na progu XXI wieku, Iskry, Warszawa.

Szcześniak M. 2016. Normy widzialności: Tożsamość w czasach transformacji, Fundacja Bęc Zmiana, Warszawa.

Szulc Ł. 2018. Transnational Homosexuals in Communist Poland: Cross-Border Flows in Gay and Lesbian Magazines, Palgrave Macmillan, Cham. <https://doi.org/10.1007/978-3-319-58901-5>

Tomasik K. 2012. Gejerel: Mniejszości seksualne w PRL, Wydawnictwo Krytyki Politycznej, Warszawa.

Tomasik K. 2014. Homobiografie, wyd. 2 popr. i poszerzone, Wydawnictwo Krytyki Politycznej, Warszawa.

Warkocki B. 2014. Trzy fale emancypacji homoseksualnej w Polsce, "Porównania", nr 15, s. 121-132. <https://doi.org/10.14746/p.2014.15.10896>

Warner M. 2002. Publics and Counterpublics, Zone Books, New York. <https://doi.org/10.1215/08992363-14-1-49>

Magdalena Staroszczyk Nieczytelność, obcość, autentyczność. Kobiety nieheteroseksualne w PRL i w czasie transformacji

Baer M. 2009. "Let Them Hear Us!" The Politics of Same-Sex Transgression in Contemporary Poland, [w:] Transgressive Sex: Subversion and Control in Erotic Encounters, red. H. Donnan, F. Magowan, Berghahn Books, New York.

Basiuk T. 2019. Od niepisanej umowy milczenia do protopolityczności: Dyskursywny i sieciowy charakter społeczności osób homoseksualnych w "długich latach 70." w historii mówionej i epistolografii, "InterAlia. Pismo poświęcone studiom queer / InterAlia. A Journal of Queer Studies", nr 14, <https://doi.org/10.51897/interalia/BMPY4417>

Beauvoir S. de. 1972. Druga płeć, tłum. G. Mycielska, M. Leśniewska, Wydawnictwo Literackie, Kraków.

Butler J. 2008. Uwikłani w płeć: Feminizm i polityka tożsamości, tłum. K. Krasuska, Wydawnictwo Krytyki Politycznej, Warszawa.

Charmaz K. 2017. Teoria ugruntowana. Praktyczny przewodnik po analizie jakościowej, tłum. B. Komorowska, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2017.

Echols A. 1989. Daring to Be Bad: Radical Feminism in America 1967-1975, University of Minnesota Press, Minneapolis.

Fricker M. 2007. Epistemic Injustice: Power and the Ethics of Knowing, Oxford University Press, Oxford. <https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780198237907.001.0001>

Graff A., E. Korolczuk. 2022. Kto się boi gender? Prawica, populizm i feministyczne strategie oporu, tłum. M. Sutowski, Wydawnictwo Krytyki Politycznej, Warszawa.

Gruszczyńska A. 2005. Komu można powiedzieć?, [w:] Feministki własnym głosem o sobie, red. S. Walczewska, Wydawnictwo eFKa, Kraków.

Janion M. 2003. Tak, ale nie, "Zadra", t. 3-4, nr 16-17, s. 89-90.

- Kościańska A. 2017. Zobaczyć łośia: Historia polskiej edukacji seksualnej od pierwszej lekcji do internetu, Czarne, Wołowiec.
- Krzywicka I. 1933. Przedmowa, [w:] M. Hall Radclyffe, Źródło samotności, tłum. zbiorowe, Rój, Warszawa, s. V-XI.
- Kwitny J. 1997. Man of the Century: The Life and Times of Pope John Paul II, Henry Holt and Company, New York.
- Laszuk A. 2006. Dziewczyny, wyjdźcie z szafy!, Fundacja Lorga, Płock.
- Martinez E.J. 2013. On Making Sense: Queer Race Narratives of Intelligibility, Stanford University Press, Stanford, CA.
- Ostrowska J. 2021. Oni: Homoseksualiści w czasie II wojny światowej, Wydawnictwo Krytyki Politycznej, Warszawa.
- Półtawska W. 1962. I boję się snów..., Czytelnik, Warszawa.
- Renkin H. 2012. Przodkinie i pielgrzymki: Tworzenie lesbijskiej historii i przynależności narodowej na postsocjalistycznych Węgrzech, [w:] Antropologia seksualności: Etnografia, teoria, zastosowanie, red. A. Kościańska, tłum. M. Petryk, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa, s. 367-382.
- Rich A. 2024. Przymus heteroseksualności a egzystencja lesbijska (1980), tłum. K. Gucio, [w:] A. Rich, Eseje zebrane: Kultura, polityka i sztuka poezji, red. S.M. Gilbert, Karakter, Kraków, s. 176-219.
- Szcześniak M. 2016. Normy widzialności: Tożsamość w czasach transformacji, Fundacja Bęc Zmiana, Instytut Kultury Polskiej UW, Warszawa.
- Szulc Ł. 2018. Transnational Homosexuals in Communist Poland: Cross-Border Flows in Gay and Lesbian Magazines, Palgrave Macmillan, New York. <https://doi.org/10.1007/978-3-319-58901-5>
- Śmieja W. 2013. Skandal homoseksualny i polska opinia publiczna - "sprawa Eulenburga" na łamach wybranych tytułów prasy polskiej, "Teksty Drugie", nr 5, s. 311-329.
- Tomasik K. 2008. Homobiografie: Pisarki i pisarze polscy XIX i XX wieku, Wydawnictwo Krytyki Politycznej, Warszawa.
- Tomasik K. 2018. Gejerel: Mniejszości seksualne w PRL-u, wyd. 2 popr. i poszerzone, Wydawnictwo Krytyki Politycznej, Warszawa.